

**PROJEKTO
PAVADINIMAS:**

„SPORTO PASKIRTIES PASTATO (7.14) SKAIDIŠKIŲ K.,
NEMĖŽIO SEN., VILNIAUS R., (SKL.KAD.NR. 4162/0400:1653) IR
KITOS PASKIRTIES INŽINERINIŲ STATINIŲ (12.) SKAIDIŠKIŲ K.,
NEMĖŽIO SEN., VILNIAUS R., (SKL.KAD.NR. 4162/0400:1646)
STATYBOS PROJEKTAS“

STATYBOS RŪŠIS:	Nauja statyba
STATYBOS VIETA:	Šv. Faustinos g, Skaidiškių k, Vilniaus r.
STATINIO KATEGORIJA:	Ypatingas statinys
PROJEKTO NR:	PRC 16-524-TP
PROJEKTO RENGIMO ETAPAS:	Techninis projektas
TOMAS	XVIII
DALIS:	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis
STATYTOJAS (UŽSAKOVAS):	Vilniaus rajono savivaldybė

UAB PROJEKTŲ RENGIMO CENTRAS

Žemaitės g. 21, LT-03118, Vilnius
Tel. Nr. (8 5) 231 4672 / Faks. Nr. (8 5) 276 0037
el. pašto adresas: info@prc.lt

	Direktorius	Mindaugas Čepulis	
Atestato Nr. A1486	Projekto vadovas	Ilja Makarov	
Atestato Nr. 36640	Projekto dalies vadovas	Tadeuš Meškunec	

VILNIUS, 2016

**PASIRENGIMO STATYBAI IR STATYBOS DARBŲ ORGANIZAVIMO DALIES (BYLOS)
TURINYS**

Brėž. Nr.	Lapų sk.	Laida	Brėžinio pavadinimas
			A. Tekstinė dalis
PRC16-524-TP-SDO-T	1	0	<i>Turinys</i>
PRC16-524-TP-SDO-PDSŽ	1	0	<i>Projekto dokumentų sudėties žiniaraštis</i>
PRC16-524-TP-SDO-SS	1	0	<i>Situacijos schema</i>
PRC16-524-TP-SDO-AR	25	0	<i>Aiškinamasis raštas</i>
			B. Grafinė dalis
PRC16-524-TP-SDO-01	1	0	<i>Statybvietės planas, M 1:500</i>

KVAL. PATV. DOK. NR.	 UAB „Projektų rengimo centras“ , Žemaitės g. 21, Vilnius, LT-03118 Tel./Fax.: (8 5) 276 0037			STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS „SPORTO PASKIRTIES PASTATO (7.14) SKAIDIŠKIŲ K., NEMĖŽIO SEN., VILNIAUS R., (SKL.KAD.NR. 4162/0400:1653) IR KITOS PASKIRTIES INŽINERINIŲ STATINIŲ (12.) SKAIDIŠKIŲ K., NEMĖŽIO SEN., VILNIAUS R., (SKL.KAD.NR. 4162/0400:1646) STATYBOS PROJEKTAS“	
A1486	PV	I.MAKAROV	STATINIO PAVADINIMAS SPORTO PASKIRTIES PASTATAS		
36640	PDV	T.MEŠKUNEC	DOKUMENTO PAVADINIMAS Turinys		
Kalba	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS		DOKUMENTO ŽYMUO	Lapas	Lapų
LT	Vilniaus rajono savivaldybė		PRC16-524-TP-SDO-T	1	1

PROJEKTO DOKUMENTŲ SUDĖTIES ŽINIARAŠTIS

Eil. Nr.	Pavadinimas	Bylos žymuo	Tomas
1.	Bendroji dalis	PRC16-524-TP-BD	TOMAS I
2.	Sklypo plano dalis	PRC16-524-TP-SP	TOMAS II
3.	Statinio architektūros dalis	PRC16-524-TP-SA	TOMAS III
4.	Statinio konstrukcijų dalis	PRC16-524-TP-SK	TOMAS IV
5.	Gaisrinės saugos dalis	PRC16-524-TP-GS	TOMAS V
6.	Vandentiekio ir nuotekų šalinimo dalis	PRC16-524-TP-VN	TOMAS VI
7.	Lauko vandentiekio ir nuotekų šalinimo dalis	PRC16-524-TP-LVN	TOMAS VII
8.	Šildymo, vėdinimo ir oro kondicionavimo dalis	PRC16-524-TP-ŠVOK	TOMAS VIII
9.	Elektrotechnikos vidaus tinklų (žaibosauga) dalis	PRC16-524-TP-E	TOMAS IX
10.	Elektrotechnikos lauko tinklų (ESO) dalis 1	PRC16-524-TP-LE1	TOMAS X
11.	Elektrotechnikos lauko tinklų (ESO) dalis 2	PRC16-524-TP-LE2	TOMAS XI
12.	Elektroninių ryšių dalis	PRC16-524-TP-ER	TOMAS XII
13.	Lauko elektroninių ryšių (telekomunikacijų) dalis (TEO)	PRC16-524-TP-LER	TOMAS XIII
14.	Apsauginės signalizacijos dalis	PRC16-524-TP-AS	TOMAS XIV
15.	Gaisrinės signalizacijos dalis	PRC16-524-TP-GSS	TOMAS XV
16.	Procesų valdymo ir automatizacijos dalis	PRC16-524-TP-PVA	TOMAS XVI
17.	Įgarsinimo sistemos dalis	PRC16-524-TP-IS	TOMAS XVII
18.	Pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis	PRC16-524-TP-SDO	TOMAS XVIII
19.	Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis	PRC16-524-TP-SSK	TOMAS XIX

KVAL. PATV. DOK. NR.	 UAB „Projektų rengimo centras“ , Žemaitės g. 21, Vilnius, LT-03118 Tel./Fax.: (8 5) 276 0037			STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS		
				„SPORTO PASKIRTIES PASTATO (7.14) SKAIDIŠKIŲ K., NEMĖŽIO SEN., VILNIAUS R., (SKL.KAD.NR. 4162/0400:1653) IR KITOS PASKIRTIES INŽINERINIŲ STATINIŲ (12.) SKAIDIŠKIŲ K., NEMĖŽIO SEN., VILNIAUS R., (SKL.KAD.NR. 4162/0400:1646) STATYBOS PROJEKTAS“		
A1486	PV	I.MAKAROV	STATINIO PAVADINIMAS			
36640	PDV	T.MEŠKUNEC	SPORTO PASKIRTIES PASTATAS			
			DOKUMENTO PAVADINIMAS		Laida	
			Projekto dokumentų sudėties žiniaraštis			
Kalba	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS		DOKUMENTO ŽYMUO		Lapas	
LT	Vilniaus rajono savivaldybė		PRC16-524-TP-SDO-PDSŽ		Lapų	
				1	1	

SITUACIJOS SCHEMA

SPORTO PASKIRTIES PASTATO ŠV. FAUSTINOS G, SKAIDIŠKIŲ K, VILNIAUS R,
STATYBOS PROJEKTAS

KVAL. PATV. DOK. NR.	 UAB „Projektų rengimo centras“ , Žemaitės g. 21, Vilnius, LT-03118 Tel./Fax.: (8 5) 276 0037			STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS	
				„SPORTO PASKIRTIES PASTATO (7.14) SKAIDIŠKIŲ K., NEMĖŽIO SEN., VILNIAUS R., (SKL.KAD.NR. 4162/0400:1653) IR KITOS PASKIRTIES INŽINERINIŲ STATINIŲ (12.) SKAIDIŠKIŲ K., NEMĖŽIO SEN., VILNIAUS R., (SKL.KAD.NR. 4162/0400:1646) STATYBOS PROJEKTAS“	
A1486	PV	I.MAKAROV	STATINIO PAVADINIMAS SPORTO PASKIRTIES PASTATAS		
36640	PDV	T.MEŠKUNEC			
			DOKUMENTO PAVADINIMAS		Laida
			Situacijos schema		
Kalba	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS		DOKUMENTO ŽYMUO		Lapas
LT	Vilniaus rajono savivaldybė		PRC16-524-TP-SDO-SS		Lapų 1 1

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. BENDROJI DALIS

Sporto paskirties pastato, projektuojamo Šv.Faustinos g. Skaidiškių k. Vilniaus rajone, naujos statybos techninio projekto pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis parengta vadovaujantis Lietuvoje veikiančiais normatyviniais dokumentais bei užsakovo patvirtinta projektavimo užduotimi bei projekto brėžiniais.

Esama situacija.

Statyba vyks dvejuose sklypuose Šv. Faustinos g. Skaidiškių k., Vilniaus r. sav. (didžiojo sklypo unikalus nr.: 4400-1824-7228, mažojo sklypo unikalus nr.: 4400-1809-3362);

Absoliutiniai aukščiai sklypuose kinta 188,19-200,92 m ribose

Sklype auga pavieniai medeliai, susiformavę krūmynai. Medelius, trukdančius parkavimo vietoms, bei šaligatviams numatoma iškirsti ir atsodinti kitose vietose. Vertingi medžiai, kurių diametras iki 100 mm, persodinami į kitą sklypo vietą. Medžių vertingumas nustatomas autorinės priežiūros metu su projekto autoriais. Didžiojo sklypo šiaurės vakarinėje dalyje paliekama natūralus apželdinimas, zona nepatenka į darbų zonos apimtis.

Visi esami statiniai yra neregistruoti. Visus esamus statinius numatoma demontuoti I statybos etapo metu. Tvorą mažojo sklypo rytinėje dalyje demontuojama įvertinus jos būklę statybų metu, suderinus su sklypo plano dalies projektuotojais;

Didžiojo sklypo viduriu eina antžeminiai ir požeminiai elektros tinklai, kuriuos II etapo metu planuojama iškelti prie sklypo ribos vakarinėje dalyje. Požeminiai elektros tinklai dišiajame sklype einantys nuo rytinio sklypo krašto iki vakarinio išsaugomi ir išlaikomi norminiai atstumai. Dišiajame sklype yra antžeminiai buitinių nuotekų tinklai, projektuojant į tai atsižvelgiama, tinklai išsaugomi ir išlaikomi norminiai atstumai iki jų. Požeminiai buitinių nuotekų tinklai eina per abu sklypus, dalis jų dišiajame sklype rekonstruojama I statybos etapo metu ir klojami šalia pastato išlaikant norminius atstumus. Kiti požeminiai buitinių nuotekų tinklai, ateinantys nuo rytinės dišiojo sklypo ribos, išsaugomi. Vandens tinklai einantys dišiajame sklype išsaugomi ir išlaikomi norminiai atstumai iki jų. Vandens tinklai mažajame sklype – neveikiantys. Šilumos tinklai dišiajame sklype – neveikiantys.

Klimatologinės sąlygos. Pagal RSN 156-94 „Statybinė klimatologija“ duomenis, Vilniaus rajone yra sekančios klimatinės sąlygos:

- mažiausia vidutinė paros oro temperatūra, galima vieną kartą per 50 metų (2.10 lentelė) -31,0 °C;
- didžiausia vidutinė paros oro temperatūra, galima vieną kartą per 50 metų (2.10 lentelė): 25,6 °C;
- santykinis metinis oro drėgnumas (3.2 lentelė): 80 %;
- maksimalus dirvožemio įšalimo gylis, galimas vieną kartą per 50 metų (9.1 lentelė): 170 cm.

Pagal STR 2.05.04:2003 „Poveikiai ir apkrovos“ Vilniaus rajonas priskiriamas I-ajam vėjo apkrovos rajonui su pagrindine ataskaitine vėjo greičio reikšme 24 m/s. Skaičiuojamasis vėjo greitis priimtas su k-1,3;

Pagal STR 2.05.04:2003 „Poveikiai ir apkrovos“ Vilniaus rajonas priskiriamas II-ajam sniego apkrovos rajonui su sniego antžeminės apkrovos charakteristine reikšme 1.6 kN/m². Skaičiuojamoji sniego apkrova priimta su k-1,3.

KVAL. PATV. DOK. NR.	 UAB „Projektų rengimo centras“ , Žemaitės g. 21, Vilnius, LT-03118 Tel./Fax.: (8 5) 276 0037			STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS	
				„SPORTO PASKIRTIES PASTATO (7.14) SKAIDIŠKIŲ K., NEMĖŽIO SEN., VILNIAUS R., (SKL.KAD.NR. 4162/0400:1653) IR KITOS PASKIRTIES INŽINERINIŲ STATINIŲ (12.) SKAIDIŠKIŲ K., NEMĖŽIO SEN., VILNIAUS R., (SKL.KAD.NR. 4162/0400:1646) STATYBOS PROJEKTAS“	
A1486	PV	I.MAKAROV	STATINIO PAVADINIMAS		
36640	PDV	T.MEŠKUNEC	SPORTO PASKIRTIES PASTATAS		
			DOKUMENTO PAVADINIMAS		Laida
			Aiškinamasis raštas		
Kalba	STATYTOJAS IR (ARBA) UŽSAKOVAS		DOKUMENTO ŽYMUO		Lapas
LT	Vilniaus rajono savivaldybė		PRC16-524-TP-SDO-AR		Lapų
					1
					25

Geologinė sandara.

Tyrimų sklypas yra sudarytas iš kvartero sistemos sluoksnių, kuriuos sudaro technogeninis gruntas (t IV), Medininkų svitos glacialinės (g II md) ir limnoglacialinės (lg II md) nuogulos.

Dalis tyrimų teritorijos padengta 0,3 m storio dirvožemiu. Po dirvožemiu gręž. Nr. 1 ir 2, o gręžinyje Nr. 4 nuo esamo žemės paviršiaus iki 0,7-1,8 m gylio yra supiltas technogeninis gruntas (tIV), kuris – sudarytas iš smėlingo molingo dulquio su retu žvyru su organinės medžiagos priemaiša. Po technogeniniu gruntu ir dirvožemiu, iki 2,9-6,0 m gylio slūgso Medininkų svitos glacialinės nuogulos (g II md). Gręžiniuose Nr. 1, 4 ir 5), po moreninėmis nuogulomis slūgso Medininkų svitos limnoglacialinės nuogulos (lg II md). Pilnas geologinis grunto aprašymas yra pateiktas gręžinių stulpeliuose ir pjūviuose.

Tyrimų sklype, atlikus projektinius inžinerinius geologinius ir geotechninius tyrimus, buvo išskirti 6 inžineriniai geologiniai sluoksniai (IGS 1–6). Sluoksniai išskirti pagal statinio zondavimo bandymo rezultatus (kūginį stiprumą – *qc*) ir granulimetrinę sudėtį.

Pirmajam inžineriniam geologiniam sluoksniui (IGS 1) priskirtas dirbtinis gruntas (technogeninis piltinis gruntas) (t IV). Šių tyrimų metu piltinis gruntas aptiktas iki 0,7-1,8 m gylio.

Medininkų svitos moreninis gruntas pagal granulimetrinę sudėtį yra smėlingas dulkingas molis. Šios nuogulos pagal kūginį stiprumą buvo suskirstytos į 3 atskirus inžinerinius geologinius sluoksnius (IGS 2-4).

IGS 2 – silpnas moreninis smėlingas dulkingas molis. Šios nuogulos slūgso iki 2,2-4,2 m gylio.

IGS 3 – vidutinio stiprumo moreninis smėlingas dulkingas molis. Šios nuogulos slūgso 0,3- 3,7 m gylio intervale (gręž. Nr. 1-3 ir 5).

IGS 4 – labai stiprus moreninis smėlingas dulkingas molis. Šios nuogulos slūgso 2,9-6,0 m gylyje (gręž. Nr. 1-3).

Medininkų svitos limnoglacialinis gruntas pagal granulimetrinę sudėtį yra smėlingas dulgis. Šios nuogulos pagal kūginį stiprumą buvo suskirstytos į 2 atskirus inžinerinius geologinius sluoksnius (IGS 5-6).

IGS 5 – stiprus smėlingas dulgis. Šios nuogulos slūgso 2,9-5,1 m gylyje (gręž. Nr. 4 ir 5).

IGS 6 – labai stiprus smėlingas dulgis, kuris slūgso 4,6-6,0 m gylyje (gręž. Nr. 1, 4 ir 5).

Hidrogeologinės sąlygos.

Požeminis vanduo tyrimų metu aptiktas 1,6-4,2 m gylyje (ties 192,5-194,0 m altitute). Vanduo yra smėlingame dulkyje ir smėlio lėšiuose esančiuose moreniniame smėlingame dulkingame molyje.

Statomas objektas ir jo veiklos aprašymas.

Sklype numatoma sporto paskirties statinio statyba, su universale sporto sale, kuri būtų pritaikyta tinkliniui, rankiniui, salės futbolui, lauko teniso bei krepšiniui, treniruoklių, kovos menų ir aerobikos užsiėmimų patalpomis;

Planuojamos teritorijos reljefas planuojamas I ir II etapų darbų ribų zonose I etapo metu, darbai vykdomi aplink pastatą, automobilių aikštelę, kitas projektuojamas sporto aikšteles, vandens subėgimo vietose sutvarkoma drenažo sistema, susiformavusios duobės užverčiamos gruntu ir išlyginamos prisitaikant prie esamos aplinkos. Didžiajame sklype šiaurės vakarų dalyje paliekama natūraliai susiformavusi gamta. Mažajame sklype aukščių pokyčiai minimalūs, stengiantis kuo mažiau pakeisti esamą reljefą;

Teritorija prieš statybos darbų pradžią yra aptveriamą laikina tvora, išskertami trukdantys statybos darbams medžiai, įrengiami laikini įvažiavimai, sandėliavimo patalpos ir vieta, buitinių patalpų vieta, nukastas gruntas – sandėliuojamas, po statybų panaudojamas;

I statybops etapo metu projektuojama: sporto paskirties pastatas pietrytinėje sklypo dalyje, įvažiavimas į sklypą – iš pietinės pusės nuo Šv. Faustinos g., didžiajame sklype projektuojamas pėsčiųjų takas, einantis lygiagrečiai Šv. Faustinos g., taip pat projektuojama automobilių stovėjimo aikštelė pietinėje sklypo dalyje – 44 vietos automobiliams (2 iš jų skirtos žmonėms su negalia), numatytas abiejų sklypų aukščių planavimas, rekonstruojama dalispožeminių buitinių nuotekų tinklų.

II statybos etapo metu projektuojama: futbolo aikštelė - šiaurinėje didžiojo sklypo dalyje, krepšinio aikštelė – vakarinėje didžiojo sklypo dalyje, lauko teniso ir paplūdimio tinklinio aikštelės centrinėje didžiojo sklypo dalyje, „skate“ parkas – rytinėje didžiojo sklypo dalyje, tankinto grunto takeliai – abiejuose sklypuose, vaikų žaidimų aikštelė – mažojo sklypo centre, lauko treniruoklių zona – išsibarščiusi mažajame sklype, didžiajame sklype esantys antžeminiai elektros tinklai ir dalis požeminių elektros tinklų iškeliami ir projektuojami kaip požeminiai elektros tinklai šalia vakarinės sklypo ribos.

Pastato funkcinio ryšio ir zonavimo sprendiniai:

- Pastatas vieno aukšto be rūšio;
- Pastato aukštis žemės nuo paviršiaus – 12,85 m;

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	2	25	O

- c) Pastato pirmo aukšto absoliuti altitudė $\pm 0.00 = 197,5$ m;
- d) Pagrindinis įėjimas iš pietvakarių pusės;
- e) Pirmas aukštas:
 - Pirmo aukšto patalpų vidutinis aukštis 3,42 m, universalios salės zonoje iki konstrukcijų 9,00 m;
 - Pirmo aukšto bendras plotas – 1517,34 m²;
 - Projektuojama universali sporto salė pritaikyta tinkliniui, salės futbolui, lauko tenisiui, rankiniui ir krepšiniui;
 - Projektuojamos treniruoklių, kovos menų ir aerobikos užsiėmimų patalpos;
 - Projektuojamos persirengimo patalpos moterims ir vyrams;
 - Projektuojama poilsio pat.;
 - Inventorinės;

Pagrindinis pateikimas numatomas iš pietvakarinės pastato pusės. Patenkama pro tambūrą tiesiai į holą, iš kurio projektuojamas koridorius į lankytojų persirengimo patalpas, užsiėmimų patalpas ir universalę sporto salę. Koridoriaus gale numatomas evakuacinis išėjimas;

Numatoma minimali energetinio naudingumo klasė A;

Pastato konstrukcinė schema

Pastato laikantysis karkasas tai surenkamos gelžbetoninės kolonos, plieninės santvaros, mūrinės lainačiosios sienos, surenkamos gelžbetoninės kiaurymėtos perdangos. Pastato standumą ir stabilumą užtikrina plieniniai ryšiai, bei tinkamas perdangų tarpusavio inkaravimas, horizontalūs ryšiai perdangose. Plieninės santvaros su kolonomis jungiamos lanksčiai. Kolonos pamate įvirtinamos standžiai, rostverakai ant gręžtinių polių - lanksčiai.

Pamatai ir pagrindai. Pagal sklypo geologinius ir hidrogeologinius duomenis po kolonomis ir mūrunėmis sienomis numatyti monolitiniai gręžtiniai poliniai pamatai. Po kolonomis numatomos polių grupės viršuje apjungtos galvenomis, o po sienomis poliai apjungiami rostverku.

Polių tipas ir įgilinimas tikslinamas rengiant darbo projektą. Sąnaudas skaičiuoja pamatus įrengianti organizacija pagal parengtą darbų technologiją.

Visu statybos metu nuo pat pamatų įrengimo turi būti matuojami ir fiksuojami pamatų nuosėdžiai.

Sienos. Numatytos mūrinės laikančiosios ir pertvarinės sienos. Mūrinių sienų medžiagas žiūrėti projekto grafiniėje dalyje.

Be mūrinių sienų numatytos daugiasluoksnės "sandwich" tipo plokštės pastato salės dalyje. Tikslus plokščių išmatavimus, jų sudalinimą ir mazgų įrengimą pateikia gamintojas suderinę su architektais darbo projekto metu.

Kolonos. Kolonos yra numatytos gelžbetoninės surenkamos, stačiakampio skerspjūvio. Kolonų betono klasė ne mažesnė kaip C35/45. Kolonų ir pamato jungtis priimta standi - varžtinė. Kolonose taip pat projektuojamos įdėtinės detalės sienų plokštėms tvirtinti bei plieninėms konstrukcijoms. Tam, kad būtų supaprastintas jų įrengimas numatyta jas armuoti simetriškai. Kolonos su santvaromis jungiamos lanksčiai. Kolonų jungtys su sijomis turi būti patikimai apsaugotos nuo gaisro.

Perdangos plokštės. Projekte numatytos kiaurymėtos surenkamos gelžbetoninės perdangų plokštės, kurios remiasi ant surenkamų gelžbetoninių sijų.

Perdangos – surenkamos tuštumėtos (kiauryminės) gelžbetoninės 200mm, 220 mm, aukščio bei 320mm aukščio. Perdangos plokščių betonas ne mažesnis kaip C40/50, plokštės armuotos lynais. Perdanga įrengiama kaip standus diskas. Standus diskas užtikrinamas užmonolitinius tarpus tarp rygelių ir plokščių bei siūlės tarp plokščių smulkiagrūdžiu betonu C30/37 klasės. Siūlės armuojamos inkarine armatūra pagal gamintojo reikalavimus. G/b perdangų plokštės tikslinamos DP, pasirinkus konkrečią gamyklą.

Stogas. Stogo konstrukcija plieninės santvaros ir laikantis metalinis profiliuotas lakštas.

Apkrovos statybos metu, atsirandančios nuo statybinių mechanizmų, medžiagų sandėliavimo ir kitų poveikių, neturi viršyti eksploatacijos metu numatytų apkrovų.

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	3	25	O

2. NORMATYVINIAI DOKUMENTAI

Techninio projekto pasirengimo statybai ir statybos darbų organizavimo dalis parengta vadovaujantis toliau išvardinta medžiaga:

- STR 1.05.06:2010 Statinio projektavimas (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymo Nr. D1-808 redakcija);
- Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje DT 5-00 (Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2011 06 21 įsakymu Nr. V-131);
- SDTB 8.3 Krovinių kėlimo rankomis bendrieji nuostatai (Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Sveikatos apsaugos ministerijos 1998 m. rugsėjo 3 d. įsakymu Nr. 134/493);
- Dėl kėlimo kranų naudojimo taisyklių patvirtinimo (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. A1-425);
- Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai (žin., 2008, Nr. 10-362);
- Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymas (Žin., 2003, Nr. 70-3170);
- Darbo įrenginių naudojimo bendrieji nuostatai (Socialinės apsaugos ir darbo ministrės 1999 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 102);
- SDTB 13 Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai (Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 1998 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. 77);
- BGST – 2010 Bendrosios gaisrinės saugos taisyklės (Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 27 d. įsakymo Nr. 1-223 redakcija);
- Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai (Įsakymas 2008.01.15 Nr. A1-22/D1-34), pakeitimas (Įsakymas 2009.05.20 Nr. A1-346/D1-276);
- Darbuotojo, ardančio ir atstatančio statinius saugos ir sveikatos instrukcija;
- Statybos aikštelės priešgaisrinės saugos instrukcija;
- Atliekų tvarkymo taisyklės (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. D1-368 redakcija);
- Pirminės gaisro gesinimo priemonės;
- „Kėlimo kranų darbo vadovo saugos ir sveikatos instrukcija“.
- STR 1.07.02.2005: „Žemės darbai“ (2005-12-21 įsakymas Nr. D1-629 (Žin., 2005, Nr. 151-5569);
- Želdinių apsaugos, vykdančių statybos darbus, taisyklės“.
- STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ (Žin., 2003, Nr. 90-4086)
- Projekto brėžiniai.

3. STATYBOS PARUOŠIMAS IR ORGANIZAVIMAS

Paruošiamieji darbai. Iki statybos pradžios turi būti parengta ir atitinkamai suderinta reikiamos apimties projektinė dokumentacija.

Rangovinė organizacija darbų eigoje gali papildyti, koreguoti arba keisti statybos organizavimo projekte priimtus sprendimus, jeigu tai nepakenks statybos darbų kokybei, nepakenks aplinkai, o taip pat nepažeis darbų saugos reikalavimų.

Rangovas privalo pasirašyti aktą su atsakingomis organizacijomis dėl leidimo statybos darbus vykdymo veikiančioje teritorijoje.

Statybos aikštelė turi būti aprūpinta inžinieriniais tinklais:

- Elektros energija atvedama iš greta esamos transformatorinės įvertinant atskirą apskaitą, pajungiant laikiną elektros įvadą ne mažesniame kaip 6 m aukštyje;
- Vanduo technologinėms reikmėms ir statybiniam laužui laistyti bus atvežamas cisternose;
- Neužterštos nuotekos šalinamos esamais nuotekų tinklais arba saugomos teritorijoje laikinuose rezervuaruose ir vėliau išvežamos. Užterštos nuotekos turi būti surinktos ir pristatytos į tam pritaikytą sąvartyną.

Statybose naudojami mechanizmai ir įranga turi būti pritaikyta statyboms, tvarkinga, nesukelianti vibracijos ir didelio triukšmo. Visa įranga, technika, priedai ir statybos metodai turi tenkinti Lietuvos Respublikos darbo saugos reikalavimus.

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	4	25	O

Visa statybvietės teritorija turi būti aptverta, į statybvietės teritoriją negali patekti pašaliniai žmonės. Statybvietės teritorijoje privalo būti įrengtos darbuotojų buitinės patalpos. Buitinės patalpas, suderinus su pastato administracija, galima įrengti remontuojamo pastato nenaudojamuosiose patalpose. Jose turi būti numatytos persirengimo patalpos su spintelėmis, jeigu darbuotojai atvyksta ne su darbo rūbais, valgymo ir poilsio patalpa. Statybvietėje privalo būti WC ir praustuvai. Ypač didelį dėmesį reikia skirti saugumui. Visos buitinės patalpos ir sandėliavimo aikštelės įrengiamos esamo sklypo ribose.

Administracinių ir buitinių patalpų dydžių nustatymas:

Patalpų pavadinimas	Skaičiavimo metodika	Plotas
Statinio statybos vadovo ir darbų vadovo patalpos	Vienam žmogui	5 m ²
Drabužinės	Vienam žmogui	1,13 m ²
Prausyklos	Vienam žmogui	0,26 m ²
Drabužių ir avalynės džiovinimo patalpos	Vienam žmogui	0,2 m ²
Poilsio ir valgymo patalpos	Vienam žmogui	1 m ²
Patalpos sušilti	Vienam žmogui	0,1 m ² (min 8 m ²)
Dušinės	Viena dušinė 7 žmonėms	Dušo kabina – 1,75 m ² , Persirengimo patalpa – 2,0 m ²
Tualetai	Vienas tualetas 30-čiai žmonių	Kabinos dydis 1,2x0,8 m ²

Buitinių patalpų konteineris

Rekonstruojant požeminius inžinerinius tinklus turi būti imtasi visų saugumo priemonių, darbų zona turi būti aptverta.

Prieš pradėdant žemės darbus statybvietėje pagal topografinę nuotrauką būtina patikslinti esamų požeminių komunikacijų buvimo vietas. Jeigu projekte nėra numatyta požeminių komunikacijų išardymas kaip neveikiančių arba ateityje nebereikalingų, jas būtina apsaugoti nuo pažeidimo kasant arba vykdant kitus žemės darbus. Apie aptiktas topografinėje nuotraukoje arba brėžiniuose nepažymėtas komunikacijas prieš pradėdant žemės darbus būtina informuoti Užsakovą. Darbų vykdymo metu pažeistas komunikacijas turi suremontuoti Rangovas savo sąskaita.

Žemės darbų pradžioje nuo statybvietės aikštelės paviršiaus pašalinamas laužas, šiukšlės, akmenys, dirvožemio augalinis sluoksnis, organinės ir kitos žalingos medžiagos. Surinktos žalingos medžiagos ir laužas statybos Vadovo nurodymu turi būti išvežtas į iš anksto numatytą sąvartyną.

Visi atviri šuliniai ir duobės statybos aikštelėje turi būti aptverti bei pastatyti informaciniai ženklai. Visos statybos metu būtina apsaugoti esamus statinius nuo tokių pavojų, kaip dėl pagrindų išplovimo arba kitokio pobūdžio jų susilpninimo, šoninio slinkimo ir kitų veiksnių. Pastebėjus bet kokius pokyčius būtina sustabdyti darbus ir informuoti statybos Vadovą.

Iki pagrindinių darbų pradžios būtina atlikti šiuos paruošiamuosius darbus:

- įrengti laikinas buitines patalpas;

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	5	25	O

- įrengti priešgaisrinį postą;
- aptverti statybos zoną 2,0 m aukščio apsaugine tvora. Tvorą turi būti uždara ties įvažiavimais įrengiami vartai. Tvorą ženklinama ženklais, įspėjaniais apie vykdomus statybos darbus;
- įrengti statybvietės apšvietimą;
- numatyti statybinio keltuvo vietas;
- sienų apšiltinimo ir apdailos darbams įrengti pastolius;
- numatyti statybinių šiukšlių konteinerio vietą;
- numatyti statybinių medžiagų sandėliavimo vietą;
- įrengti laikiną apsauginį 1,0-1,5m pločio metalinį tinklą esamo parapeto lygyje, tinklo tvirtinimo būdą nustato rangovas technologiniame projekte;
- įrengti laikiną darbų zonos aptvėrimą;
- iškabinti įspėjamuosius ir draudžiamuosius ženklus;
- paruošiama statybvietės aikštelė, augalinio sluoksnio nustūmimas, esamų dangų demontavimas.

Buitinių patalpų, priešgaisrinio posto, sandėliavimo aikštelės, statybinio keltuvo ir šiukšlių konteinerio vieta turi būti parinkta taip, kad po jais nebūtų požeminių ir antžeminių inžinerinių tinklų (šiluminių trasų, vandentiekio ir nuotekų vamzdžių, dujotiekio, elektros ir ryšių kabelių ir kt.). Taip pat negalima jų įrenginėti ant šaligatvių, praėjimų, pravažiavimų, automobilių stovėjimo aikštelių.

Statybų aikštelė turi būti aptverta, turi būti užtikrinta, kad į jos zoną nepatektų pašaliniai asmenys. Įrengiant statybvietę, išdėstant darbų barus, darbo vietas, statybos mašinų kelius, praeigas, būtina nustatyti pavojingas zonas, kuriose veikia arba gali veikti pavojingi veiksniai. Pavojingos zonos turi būti pažymėtos nustatytos formos ženklais ir aptvertos.

Inventoriniai pastoliai pastatyti aplink pastato perimetrą turi būti aptraukti tinklu. Siekiant apsaugoti žmonės einančius į remontuojamą pastatą ties įėjimais turi būti įrengti apsauginiai stogeliai, sudaryti koridoriai judėjimui aptvertoje teritorijoje.

Pagrindiniai darbai. Atliekant statybos darbus, darbai bus atliekami keliais etapais.

Pastato statybos darbai (I etapas):

- gręžtinių polinių pamatų įrengimas;
- rostverkų įrengimas;
- surenkamų g/b kolonų montavimas;
- mūrinių laikančių sienų įrengimas;
- gelžbetoninių surenkamų kiaurymėtųjų perdangos plokščių įrengimas;
- santvarų montavimas;
- stogo pakloto įrengimas;
- stogo pakloto šiltinimas ir hidroizoliacijos įrengimas;
- įrengiama stogo danga, sutvarkomi atskiri stogo elementai;
- grindų ant grunto įrengimas;
- laiptasijų įrengimas;
- Sandwich sieninių panelių montavimas;
- naujų langų, durų montavimas;
- atliekami fasadų šiltinimo darbai;
- atliekami fasado apdailos įrengimo bei elementų apskardinimo apskardinimo darbai;
- vitrinų stiklinimo įrengimas;
- įrengiama nauja nuogrinda;
- įrengiama žaibosauga;
- sutvarkoma teritorija (išardomas laikinas apsauginis tinklas, išardomi pastoliai, išardomas laikinas aptvėrimas, išvežamos statybinės šiukšlės ir t.t.).

Pastato vidaus darbai (I etapas):

- Vidaus pertvarų ir sienų įrengimas;
- Saramų įrengimas;
- Vandentiekio ir nuotekų šalinimo tinklų įrengimas;
- Elektros instaliacijos montavimas;
- Apšvietimo montavimas;
- Šildymo sistemos siurblių oras-vanduo i kaitlenčių montavimas;
- Vėdinimo ir oro kondicionavimo sistemos montavimas;

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	6	25	O

- Elektroninių ryšių montavimas;
- Gaisrinės ir apsauginės signalizacijos įrengimas;
- Vidaus durų montavimas;
- Lubų, sienų ir gringų apdailos įrengimas;
- Įrangos ir inventoriaus montavimas.

Lauko darbai (I etapas):

- demontuojami esami pastatai ir garažai, kertami krūmai;
- nukasamas augalinis sluoksnis;
- grunto kasimas iki projekcinio aukščio;
- žemės darbai – formuojamas ir išlyginamas paviršius;
- naujų lauko inžinerinių tinklų įrengimas (elektros, apšvietimo, šalto vandentiekio, buitinių nuotekų, lietaus nuotekų, ryšių tinklai ir kt.);
- priešgaisrinių rezervuarų įrengimas;
- inžinerinių sistemų tinklų įvadų pastate įrengimas;
- nuogrindos įrengimas;
- automobilių stovėjimo aikštelės ir privažiavimų asfaltavimas, šaligatvių įrengimas;
- gerbūvio įrengimas;
- teritorijos sutvarkymas po statybos darbų;
- vejos atstatymas.

Lauko darbai (II etapas):

- naujų lauko inžinerinių tinklų įrengimas (apšvietimo, drenažo tinklai ir kt.);
- dirbtinės vejos futbolo aikštelės įrengimas su įranga ir inventoriumi;
- dirbtinės dangos krepšinio aikštelės įrengimas su įranga ir inventoriumi;
- skaldytų plytų dangos lauko teniso aikštelės įrengimas su įranga ir inventoriumi;
- smėlio dangos tinklinio aikštelės įrengimas su įranga ir inventoriumi;
- mini golfo aikštelės įrengimas su įranga ir inventoriumi;
- smulkanus asfalto dangos skate parko aikštelės įrengimas su įranga ir inventoriumi;
- vaikų žaidimų aikštelės įrengimas;
- šaligatvių įrengimas;
- gerbūvio įrengimas;
- teritorijos sutvarkymas po statybos darbų;
- vejos atstatymas.

Baigiamieji darbai (I ir II etapas):

- Teritorijos po statybos darbų tvarkymas;
- Šiukšlių išvežimas;
- Inžinerinių tinklų bandymas.

Atliekamų darbų eiliškumas gali būti ir kitoks, priklausomai nuo metų laikų, oro sąlygų ir kitų veiksnių. Kai kurie darbai gali vykti lygiagrečiai, kurie neturi jokios įtakos vieni kitiems, pavyzdžiui: pastato vidaus, pastato išorės, inžinerinių tinklų tiesimo ir lauko darbai gali vykti vienu metu.

Darbų atlikimo grafikas. Kadangi nėra aiškus būsimo užsakovo su Rangovu susitarimo sąlygos bei sutartiniai grafikai) todėl pateikiamos preliminarus grafikas o siūlomas darbų eiliškumas anksčiau aprašytas.

I etapas.

Eil. Nr.	Darbų pavadinimas	Statybos darbų trukmė										
		4 sav.	8 sav.	12 sav.	16 sav.	20 sav.	24 sav.	28 sav.	32 sav.	36 sav.	40 sav.	44 sav.
1.	Paruošiamieji darbai											
2.	Pagrindiniai darbai											
3.	Baigiamieji darbai											

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	7	25	O

II etapas.

Eil. Nr.	Darbų pavadinimas	Statybos darbų trukmė											
		2 sav.	4 sav.	6 sav.	8 sav.	10 sav.	12 sav.	14 sav.	16 sav.	18 sav.	20 sav.	22 sav.	
1.	Paruošiamieji darbai												
2.	Pagrindiniai darbai												
3.	Baigiamieji darbai												

Darbų specifiika:

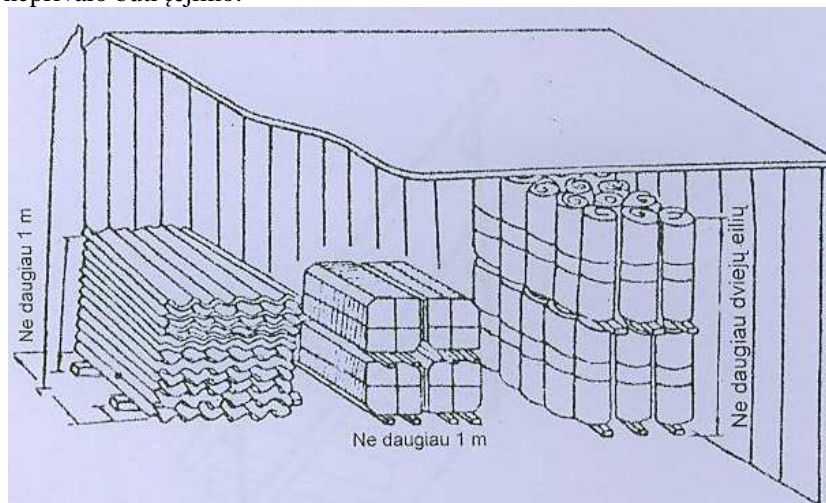
1. Darbai šiltuoju metų laiku:
 - Galimi visi numatytieji statybos darbai.
2. Darbai šaltuoju metų laiku.

Padidėjusi rizika pasitemti, peršalti, pargriūti ir susižaloti, nuolatos mažinama valant kelius, takus ir darbo vietas. Žiemos metu šios vietos barstomos, valomos nuo sniego ir ledo. Žiemos metu papildomai išduodamos pirštinės, žieminė avalynė ir žieminės striukės. Galimai visi vidaus darbai, saugotis apsnigtų konstrukcijų (prieš darbų atlikimą privaloma sniegą valyti kiekvieną dieną).

Darbų vykdymas žiemos laikotarpiu:

- Vykdamas žemės darbus žiemos laikotarpiu privaloma neleisti peršalti gruntui ir ribojimas atviras vandens nuvedimas.
- Pertraukų metu gruntas uždengiamas apšiltinimo sluoksniu arba atliekamas pašildymas. Statybos metu atliekami temperatūros ir grunto sistemingi stebėjimai. Stebėjimo rezultatai užfiksuojami darbų žurnale.
- Uždariams darbams aktai pildomi tik dalyvaujant projektuotojams.
- Pareikalavus projektuotojui pažeistas gruntas turi būti pašalintas ir pakeistas pašiltintu gruntu.
- Šaltuoju metų sezonų draudžiama atlikti šiuos darbus: keisti langus ir lauko duris, rekonstruoti šildymo sistemą, ir šilumos punktą, atlikti sienų ar cokolio apdailą (šlapias procesas) ir kiti darbai.

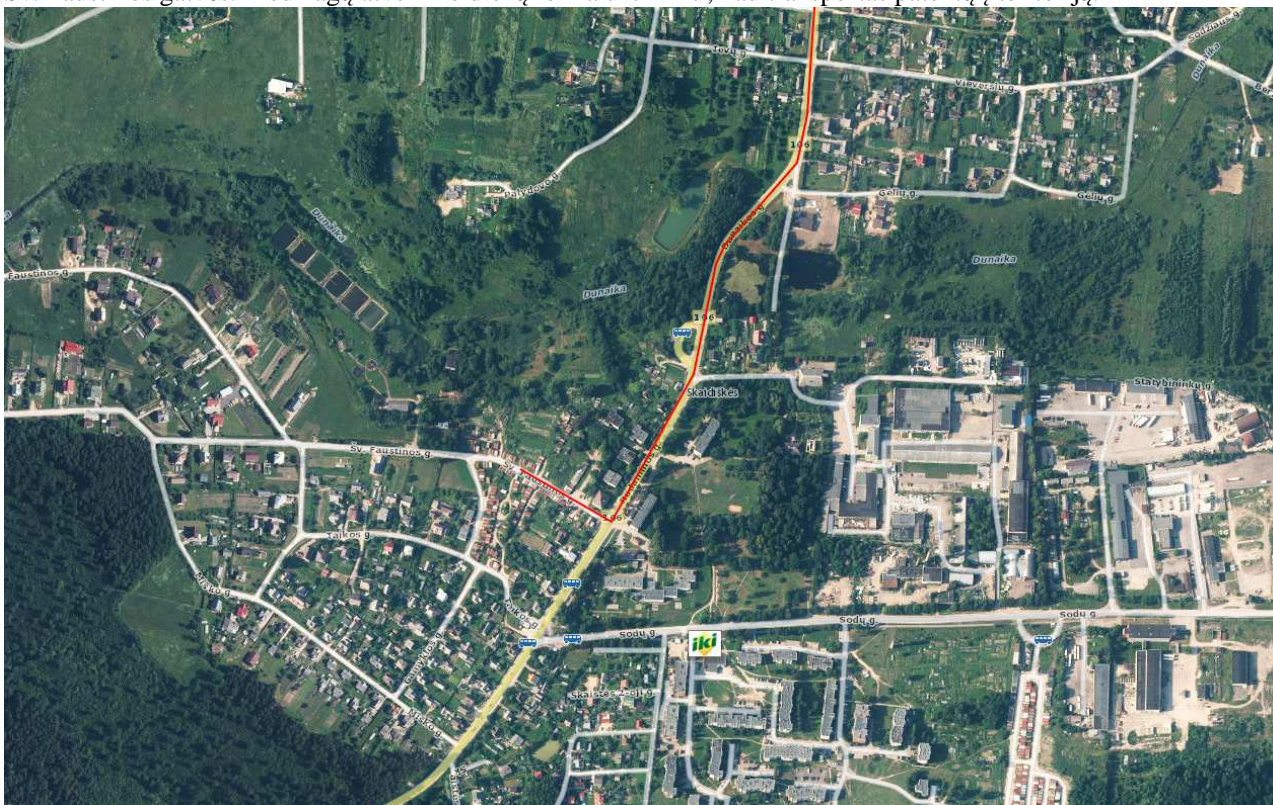
Darbų organizavimas. Visos statybinės medžiagos atvežamos autotransportu esamoma asfaltuota Šv. Faustinos gatve ir iškraunamos statybos aikštelėje skirtose sandėliavimo vietose. Medžiagos ir įrenginiai privalo būti išdėstyti arba sudėti į krūvas taip, kad negalėtų nuslysti arba nuvirsti. Prireikus privalo būti uždengtos perėjos arba į pavojingas zonas neprivalo būti įėjimo.

Medžiagų sandėliavimo schema

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	8	25	0

Privažiuoti prie remontuojamo pastato galima esamu bendro naudojimo asfaltuotu privažiavimo keliu iš Šv. Faustinos gatvės. Medžiagų atvežimo dieną reikia užtikrinti, kad transportas patektų į teritoriją.

Statybinių medžiagų atvežimo schema

Papildomas žemės sklypas statybiniam produktams, konstrukcijoms, atliekoms ir gruntui sandėliuoti nenumatytas. Visos medžiagos sandėliuojamos tam skirtose vietose, medžiagos į statybos aikštelės atvežamos ne visos iš karto, o tik tiek kiek reikia nepertraukiamam statybos procesui.

Darbuotojai privalo būti apsaugoti nuo krentančių daiktų kolektyvinėmis saugos priemonėmis, taip pat darbuotojams privalo būti išduotos reikiamos asmeninės apsaugos priemonės.

Plieno arba betono konstrukcijos, taip pat jų dalys, klojiniai, surenkamieji statybiniai elementai arba laikinos sijos, taip pat ramsčiai privalo būti pagaminti, sumontuoti ir išardomi tik prižiūrint kompetentingiems asmenims. Privaloma imtis priemonių, kad laikinas konstrukcijų netvirtumas arba nestabilumas nesukeltų pavojaus darbuotojams. Klojinius, laikinas sijas ir ramsčius reikia parinkti, apskaičiuoti, sumontuoti ir prižiūrėti taip, kad jie galėtų atlaikyti juos veikiančias apkrovas.

Į darbo vietą medžiagos ir gaminiai pakeliami kranu, statybinio keltuvu bei rankiniu būdu, panaudojant skryščių kompleksus (polispastus) arba gervę. Nedidelė dalis medžiagų gali būti nunešama į darbo vietas per laiptines, tačiau laiptinėse ir evakuaciniuose keliuose draudžiama palikti arba laikinai sandėliuoti medžiagas. Dirbantys ant stogo darbininkai turi būti aprūpinti apsauginiais diržais, o diržų prikabinimas prie esamų stogo konstrukcijų turi būti patikimas. Polispastų arba gervės tvirtinimo būdai, o taip pat laikino metalinio tinklo tvirtinimo būdas konkretizuojami rangovo technologiniame projekte.

Visos statybinės atliekos ir šiukšlės pakraunamos į autotransportą ir išvežamos į atliekų perdirbimo vietą.

Fasadų apdailos įrengimui pagal pastato perimetrą įrengiami inventoriniai pastoliai. Esant galimybei, gali būti naudojamas ir statybinis bokštelis. Fasadais įrengiami nuo pristatomų pastolių kurie papildomai tvirtinami laikiniais ankeriais prie sienos. Naudojami pastoliai turi būti patikrinti, ar atitinka stiprumo reikalavimus, nėra mechaniškai pažeisti. Ant pastolių negalima sukrauti didelio kiekio statybinių medžiagų. Vykdamas statybos darbus ant pastolių medžiagos užkeliamos keltuvais. Siekiant apsaugoti žmones, einančius į rekonstruojamą pastatą ties įėjimais turi būti įrengti apsauginiai stogeliai, sudaryti koridoriai judėjimui aptvertoje teritorijoje. Technologiniame projekte atlikti technologines korteles fasadų šiltinimo bei apdailos įrengimo darbams.

Iki statybos darbų pradžios užsakovą būtina informuoti apie darbų pradžią, jų trukmę ir vykdymo tvarką.

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	9	25	0

Pradedant kitus darbus, būtina apsaugoti ir nepažeisti jau ankščiau atliktų darbų. Langai ir durys neturi būti pažeisti, todėl draudžiama mesti pro langą atliekas, nešant medžiagas neapdaužyti durų.

Šilumos punkto įrengimo darbai turi būti atliekami tik suderinus su užsakovu. Statybos metu turi būti nepažeisti ir išsaugoti esami požeminiai ir antžeminiai inžineriniai tinklai.

Statybos darbai vykdomi etapais, kurie derinami ir tvirtinami kartu užsakovu, kitomis suinteresuotomis struktūromis.

Statybos darbų metu inžinerines komunikacijas nenumatoma atjungti, tačiau atsitikus nenumatytiems veiksniams galima. Tuomet statybos organizacija turi kreiptis į numatomų inžinerinių komunikacijų eksploatuotoją ir suderinti atjungimo darbus. Apie numatomą elektros energijos, vandens ar šildymo nutraukimą, turi pranešti iš anksto pastato administracijai.

Visi statybos darbai, kurie susiję su trečiaisiais asmenimis, turi būti derinami su jais ir gaunamas sutikimas iš jų. Vykdam darbus būtina suderinti su suinteresuotų inžinerinių tinklų įmonių atstovais. Prieš pradedant statybos darbus reikalinga parengti statybos darbų technologijos projektą.

Kranai. Krano darbo zona nustatoma atsižvelgiant į strėlės ilgį, krano keliamąją galią ir montuojamų konstrukcijų charakteristikas.

Statinių konstrukciniai elementai ir įrengimai montuojami automobilinio krano pagalba.

Aukščiausiai keliamas elementas – 15,75 m (pastato aukštis 12.75 m nuo žemės paviršiaus) vėdinimo kamera 3684 x 1891x 2124 - 988 kg (ilgis x plotis x aukštis)

Sunkiausias elementas – Gelžbetoninis "T" rygelis (9000 kg (9,0 t), ilgis 7,6 m);

Antras pagal svorį plieninė santvara (32 m ilgio, 6400 kg (6,4 t) (statybos metu gali būti daromos 2 pussantvarės po 3,2 t ir 16 m ilgio);

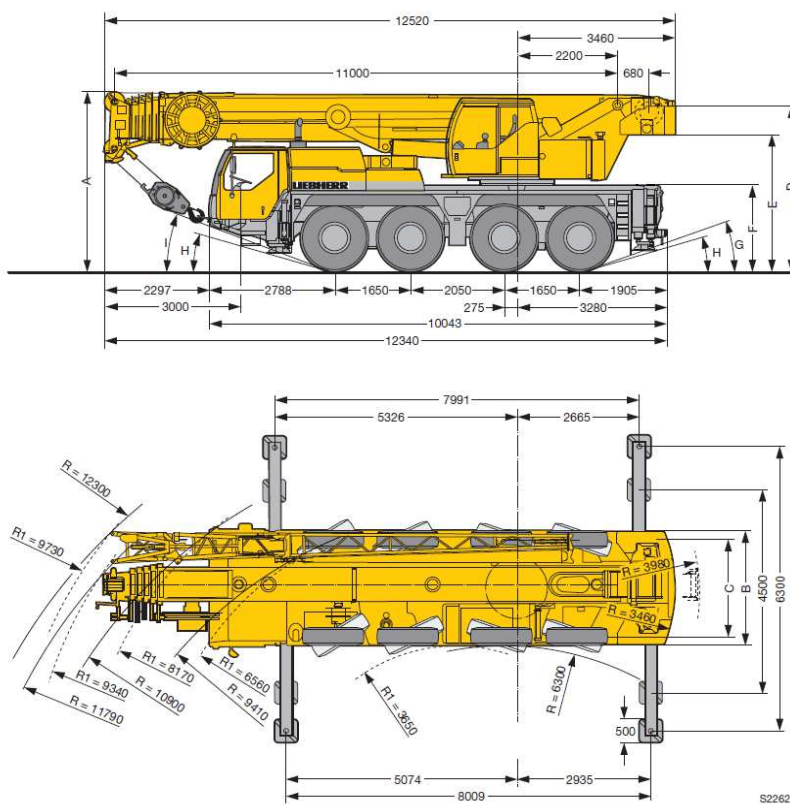
Statinių konstrukciniai elementai ir įrengimai montuojami „LIEBHERR LTM 1070-4.2“ krano pagalba.

Krano strėlės siekis S – 50,00 m;

Gembės ilgis – 16 m;

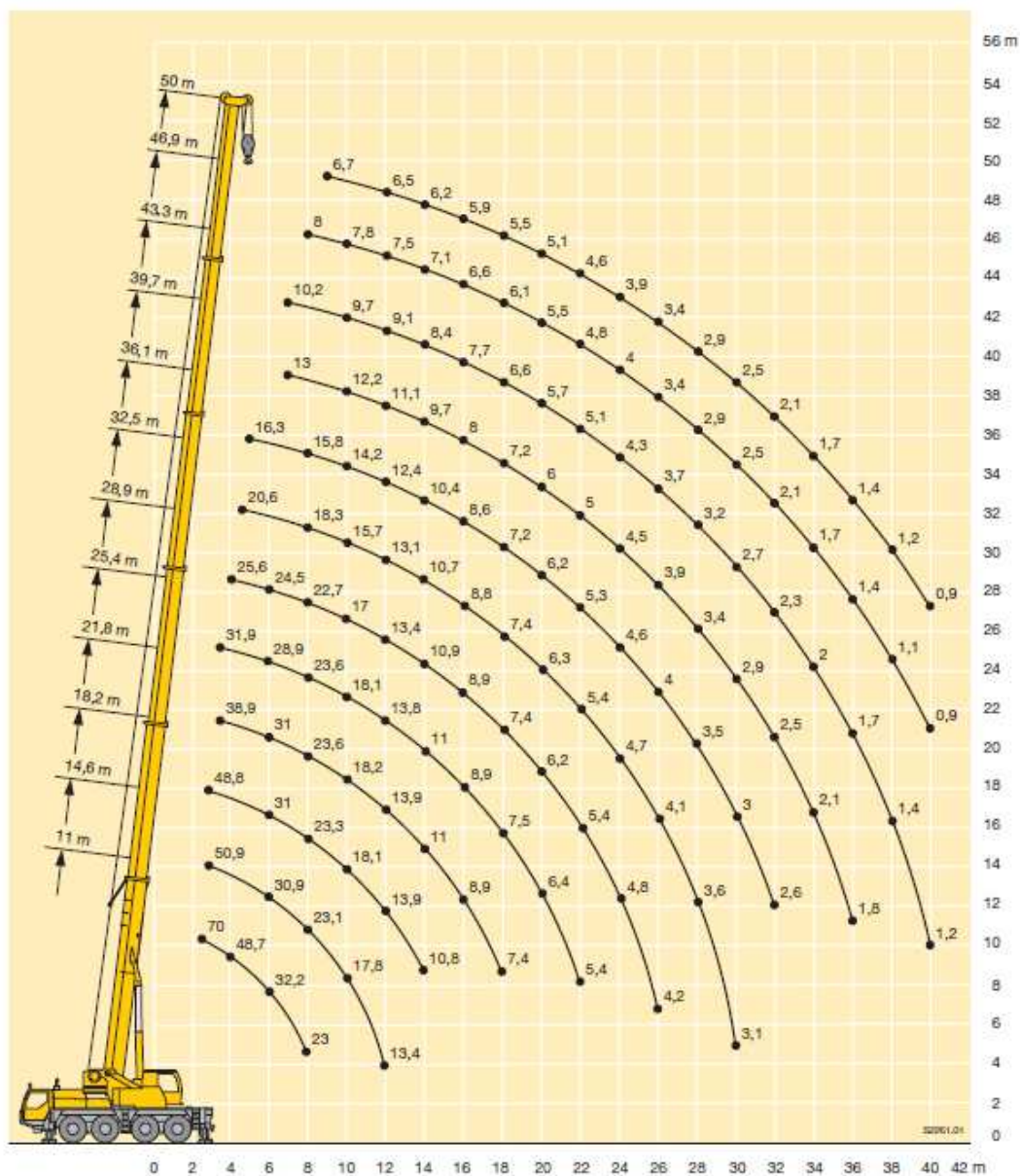
Krano keliamoji gali priimta Q – 70,00 t;

Taip pat galimi kiti kranai atitinkantis charakteristikas.

Automobilinis kranas

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	10	25	O

Automobilinis kranas

Konstrukcijų naudojimui gali būti naudojamas ir kitokio tipo kranas.

Lengvesnių konstrukcijų montavimui, statybinių medžiagų užkėlimui ir kitiems darbams galima naudoti mažesnės keliamos galios kraną.

Konkreto bokštinio ar automobilinio kranų tipą ir darbo vietą rangovas numato ir detalizuoja darbų vykdymo projekte. Šiame projekte turi būti nurodyta:

- Konkretus kranų tipas su charakteristikomis;
- Kranų darbo vieta ir aptarnavimo zona;
- Kranų keliamoji galia, kablų kėlimo aukštis ir siekis, atsižvelgiant į statybos ir montavimo darbų sąlygas;
- Saugūs atstumai nuo elektros tinklų ir elektros perdavimo linijų, miesto transporto ir pėsčiųjų judėjimo vietų, nepavojingi kranų priartėjimai prie pastatų ir medžiagų sandėliavimo vietų;
- Kranų pastatymo bei darbo sąlygos arti iškasų;

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	11	25	O

- Kėlimo reikmenų sąrašas ir krovinių kabinimo schemų grafinis pavaizdavimas;
- Krovinių sandėliavimo vieta ir gabaritai, privažiavimo keliai, saugos ženklų bei perspėjimų išdėstymo vietos ir kt.;
- Darbų saugos priemonės aikštelėje kur sumontuotas kranas (statybos aikštelės apšvietimas, montavimo zonos, bėgių kelio aptvarai ir kt.).

Kranai turi būti instaliuojami ir naudojami gamintojo numatytais sąlygomis pagal gamintojo naudojimo instrukcijose nurodytus reikalavimus. Kranas turi būti pritaikytas dirbti lauke.

Krano judėjimo keliai sustiprinami betoninėmis plokštėmis, siekiant nepažeisti esamų inžinerinių tinklų. Kelio danga sustiprinama klojant ant viršaus betoninės plokštės ar taikomos kitos priemonės.

Krano darbo zonoje privaloma užtikrinti darbuotojų ir turto apsaugą. Kranus draudžiama perkrauti, tai yra kabinti sunkesnius gaminius nei yra numatyta kranos charakteristikose. Kranai turi būti sumontuoti taip, kad pakeltas krovinyas būtų gabenamas ne mažiau kaip 500 mm virš įrenginių, automobilių bortų ir kitų daiktų. Vertikalus austumas nuo bokštinio kranų gembės iki aikštelių, kuriose gali būti žmonių, turi būti ne mažesnis kaip 2000 mm.

Trečiųjų asmenų interesų apsauga.

Statybose naudojami mechanizmai ir įranga turi būti pritaikyta statyboms, tvarkinga, nesukelianti vibracijos ir didelio triukšmo. Visa įranga, technika, priedai ir statybos metodai turi tenkinti Lietuvos Respublikos darbo saugos reikalavimus.

Visa statybvietės teritorija turi būti aptverta, į statybvietės teritoriją negali patekti pašaliniai žmonės.

Statybinė organizacija vykdanči statybos darbus turi suderinti darbų grafiką su užsakovu.

Vykdanči statybos darbus aplinkosaugos bei trečiųjų asmenų interesai nepažeidžiami. Statinys turi būti statomas ir pastatytas, o statybos sklypas tvarkomas taip, kad statybos metu ir naudojant pastatytą statinį trečiųjų asmenų veiklos sąlygos, kurias jie turėjo iki statybos pradžios, galėtų būti pakeistos tik pagal normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas. Šios sąlygos yra:

- 1) statinių esamos techninės būklės nepabloginimas;
- 2) galimybė patekti į valstybinės ir vietinės reikšmės kelius bei gatves;
- 3) galimybė naudotis inžineriniais tinklais;
- 4) patalpų, skirtų žmonėms gyventi, dirbti ar verstis kita veikla, natūralaus apšvietimo pagal higienos ir darbo vietų įrengimo reikalavimus išsaugojimas;
- 5) gaisrinę saugą reglamentuojančiais dokumentais nustatytų saugos priemonių išsaugojimas;
- 6) apsauga nuo keliamo triukšmo, vibracijos, elektros trikdymų ir pavojingos spinduliuotės;
- 7) apsauga nuo oro, vandens, dirvožemio ar gilesnių žemės sluoksnių taršos; aplinkos apsaugos statinių bei priemonių, jų veiksmingumo išsaugojimas; gamtos ir kultūros vertybių išsaugojimas; vertingų želdinių išsaugojimas; gaisro gesinimo sistemų išsaugojimas;
- 8) hidrotechnikos statinių ir melioracijos įrenginių išsaugojimas, kad nebūtų pažeistas tų statinių ir įrenginių sukurtas hidrogeodinaminis režimas.

Siekiant sumažinti neigiamą poveikį gretimybėms ir trečiųjų asmenų interesams, turi būti apribotas mechanizmų ir įrankių skleidžiamas triukšmas ir vibracija. Didelį triukšmą skleidžiantys mechanizmai ir įrankiai turi būti pakeisti kitais arba numatant jiems triukšmo slopintuvus.

Visi statybos darbai, kurie susiję su trečiaisiais asmenimis, turi būti derinami su jais ir gaunamas sutikimas iš jų. Vykdanči darbus būtina suderinti su suinteresuotų inžinerinių tinklų įmonių atstovais. Prieš pradėdant statybos darbus reikalinga parengti statybos darbų technologijos projektą.

Aplinkosauga. Darbų eigoje už tvarkomos teritorijos ribų išardytos arba apgadintos esamos dangos turi būti pilnai atstatytos pagal pirminę padėtį.

Vykdanči remonto darbus aplinkosaugos bei trečiųjų asmenų interesai nepažeidžiami. Siekiant sumažinti neigiamą poveikį gretimybėms ir trečiųjų asmenų interesams, turi būti apribotas mechanizmų ir įrankių skleidžiamas triukšmas ir vibracija. Didelį triukšmą skleidžiantys mechanizmai ir įrankiai turi būti pakeisti kitais arba numatant jiems triukšmo slopintuvus.

Visi statybos darbai, kurie susiję su trečiaisiais asmenimis, turi būti derinami su jais ir gaunamas sutikimas iš jų. Vykdanči darbus būtina suderinti su suinteresuotų inžinerinių tinklų įmonių atstovais.

Visi statybiniai mechanizmai turi būti tvarkingi. Degalų ir tepalų nutekėjimas ir patekimas į gruntą draudžiamas. Draudžiama naudoti kenksmingas aplinkai medžiagas. Iš statybos zonos į gatvę išvažiuojančio

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	12	25	O

autotransporto ratai turi būti švarūs, o esant reikalui, nuplaunami vandeniu. Užterštą vandenį draudžiama išleisti į gruntą, vanduo nuleidžiamas į laikiną nuotekynę.

Vykdamat statybos darbus, numatomas statybinių šiukšlių išvežimas, kaip tai numato LR AM įsakymas „Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės“.

Statybinės atliekos susidarančios statant, rekonstruojant, remontuojant ar griaunant statinius, kad neterštų aplinkos ir nesukeltų pavojaus iki statybos darbų pabaigos, kaupiamos ir saugomos aptvertoje teritorijoje, konteineriuose ir kituose uždaroje talpyklose iki jų perdavimo atliekų perdirbėjui.

Nepavojingos statybinės atliekos gali būti saugomos statybvietėje ne ilgiau kaip vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Pavojingos statybinės atliekos turi būti saugomos pagal atliekų tvarkymo taisyklėse nustatytus reikalavimus ne ilgiau kaip 3 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos taip, kad nekeltų pavojaus aplinkai ir žmonių sveikatai.

Šias pavojingas atliekas, išveža spec. atestuota įmonė. Statybinės atliekos tvarkomos pagal Statybinių atliekų tvarkymo taisyklės (2006 m. gruodžio 29 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-637). Numatomas savalaikis atliekų išvežimas.

Visi saugomų, vežamų **pavojingų atliekų** konteineriai ar pakuotės turi būti paženklininti.

Pavojingų atliekų ženklavimo etiketė. Statybvietėje turi būti pildomas pirminės atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos pirminės atliekų apskaitos.

Statybinis laužas turi būti išvežamas savivarčiais su uždangalu. Pakrautos statybinis laužas papildomai sulaistomas vandeniu, kad būtų sumažintas dulkių skleidimasis.

Statybinių šiukšlių konteineris

Planuojami įrenginiai ir konstrukcijos bus statomi nauji, todėl statybinių atliekų kiekis bus minimalus. Sporto paskirties pastato statybos metu gali susidaryti betono atliekos (17 01 01), plytos (17 01 02), medis (17 02 01), stiklas (17 02 02), dażyta mediena (17 02 04), geležis ir plienas (17 04 05), kabeliai (17 04 11) bei kitos statybinės atliekos bei pakuotės atliekos (15 01 01, 15 01 02, 15 01 03). Statybvietėje susidarę statybinės atliekos bus tvarkomos vadovaujantis Statybinių atliekų tvarkymo taisyklių (Žin., 2007, Nr.10-403) reikalavimais.

Komunalinės atliekos, pakuotės ir antrinės žaliavos statybos metu bus rūšiuojamos ir tvarkomos nustatyta tvarka, vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklių (Žin., 2004, Nr. 68-2381; 2010, Nr. 43-2070). Orientacinis statybinių šiukšlių kiekis yra apie 40 t.

Orientaciniai šiukšlių ir statybinio laužo kiekiai:

Medžiaga	Kodas	Pavojingumas	Kiekis (t)	Tvarkymas
Betonas/ Akmuo/ Plytos	170101 170102	Nepavojingos	16,00	Šalinimas specialiai įrengtuose sąvartynuose
Mediena	170201 170204	Nepavojingos	6,00	Naudojimas kurui ar kitais būdais energijai gauti
Metalai	170405	Nepavojingos	8,00	Metalų ir metalų junginių perdirbimas (atnaujinimas)

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	13	25	O

Kabeliai	170411	Nepavojingos	4,00	Šalinimas specialiai įrengtuose sąvartynuose/ Metalų ir metalų junginių perdirbimas (atnaujinimas)
Kitos atliekos ir pakuotės	150101 150102 150103	Nepavojingos	10,00	Šalinimas specialiai įrengtuose sąvartynuose/ Kitų neorganinių medžiagų perdirbimas (atnaujinimas)
	Viso:		40,00	

Orientaciniai grunto kiekiai:

Medžiaga	Pavojingumas	Kiekis (m ³)	Tvarkymas
Augalinis sluoksnis / gruntas	Nepavojingos	5000	Panaudojamos sklypo teritorijoje paviršiaus formavimui, perteklius išvežamas į kitus objektus (pievas)
Viso:		5000	

Buitinės atliekos saugomos atskirame konteineryje ir sudarius sutartį su atliekų tvarkytoju, pastoviai išvežamos.

Iki darbų pradžios būtina sudaryti sutartį su statybinės atliekas utilizuojančia įmone, kuri turi atitinkamą sertifikatą.

Statytojas priduodamas statinį priėmimo komisijai, turi pateikti faktinius dokumentus apie susidariusių atliekų kiekius, rūšis bei jų tvarkymo vietas. Vykdamas visus darbus, būtina vadovautis galiojančiais normatyviniais dokumentais ir projektu.

4. PAGRINDINIAI DARBO SAUGOS REIKALAVIMAI

Statytojas yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi „Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatuose nurodytų reikalavimų“. Statytojas gali samdyti kitus asmenis ar įmones atlikti tam tikrus darbus, tenkančius statytojo atsakomybei. Statytojas įsipareigoja leisti kitiems vykdyti koordinavimo funkciją, jei jis pats neturi reikalingos kvalifikacijos arba kompetentingo asmens, galinčio atlikti šią užduotį, tačiau statytojas yra atsakingas, kad darbo užduotys būtų atliktos gerai. Bendros saugos priemonės, tenkančios atskiriems rangovams, turėtų būti surašytos saugos ir sveikatos plane.

Statytojas turi koordinuoti visų darbdavių, kurie dirba statybvietėje saugos ir sveikatos priemones, nepaisant to, ar tai yra subrangovai, su kuriais jis pats nesudaręs sutarties. Jei statybvietėje dirbs daugiau nei vienas statybos rangovas privaloma paskirti statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatorių. Statytojas koordinuoja saugos darbus:

- Paskirdamas koordinatorių;
- Pasirūpindamas, kad koordinatorių rengtų susirinkimus (eiliniai saugos susirinkimai turi būti rengiami mažiausiai kas 14 dienų);
- Pasirūpindamas, kad koordinatorių statybvietėje palaikytų ryšį asmeniškai.

Rangovas taip pat turi paskirti statinio projektavimo ir statinio statybos saugos ir sveikatos darbe koordinatorių pagal „Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai“.

Saugos ir sveikatos planas turi būti prieinamas visiems asmenims statybvietėje visu statybų laikotarpiu. Visais darbo saugos klausimais būtina vadovautis Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje, bei kitais veikiančiais darbo saugos dokumentais.

Ypatingą dėmesį būtina atkreipti į tai, kad:

- Į statybos aikštelę draudžiama įleisti pašalinius asmenis;
- Visi asmenys, esantys statybvietėje, privalo dėvėti apsauginius šalmus;
- Pavojingos zonos būtų pažymėtos gerai matomais įspėjamaisiais ir draudžiamaisiais ženklais, o darbo vietos būtų gerai apšviestos;
- Daubos, tranšėjos, angos būtų aptvertos;

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	14	25	O

- Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio ištisine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus – su viduriniu tašeliu, arba būtina naudoti kitas lygiavertes apsaugos priemones;
- Keliamų gaminių prikabinimas bei pakėlimas būtų atliekamas patikrinta ir išbandyta įranga;
- Kėlimo mechanizmai nebūtų perkrauti;
- Objekte būtų vaistinė su vaistais, tvarsčių rinkinys ir kitos pirmosios pagalbos priemonės;
- Gaminiai nebūtų perkelti virš zonų už statybos aikštelės ribų (už tvoros), o taip pat virš zonų, kur yra žmonės;
- Nebūtų žmonių po keliamomis konstrukcijomis, medžiagomis ir zonose, kur jos gali nukristi;
- Nebūtų paliktos pakabintos konstrukcijos, medžiagos darbo pertraukų metu;
- Darbininkai turi būti praeję darbų saugos kursą ir gavę pažymėjimus;
- Darbininkai būtų aprūpinti specialia apranga ir individualios apsaugos priemonėmis pagal „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai“ (Žin. 2007, Nr. 123-5055);
- Dirbantieji ant stogo darbininkai būtų aprūpinti apsauginiais diržais;
- Tiršto rūko, lijdros ar perkūnijos metu, o taip pat esant vėjui stipresniam kaip 15 m/s, aukštuminiams darbai ir nuo pastolių būtų sustabdyti;
- Dirbti be aptvarų galima tik su saugos diržais, pritvirtintais darbų technologiniame projekte nurodytose vietose ar ten, kur nurodo statinio statybos vadovas;
- Visi elektriniai mechanizmai, įrankiai būtų įžeminti;
- Prijungti elektrinius šildymo įrenginius gali tik elektromonteriai, turintys ne žemesnę kaip pradinę elektrosaugos kvalifikaciją;
- Dirbant su skiediniais, turinčiais cheminių priedų, reikia naudotis guminėmis pirštinėmis ir apsauginiais akiniais;
- Elektros laidai neturi būti susiraizgę ir gulėti ant žemės;
- Iki statybos pradžios būtų parengtas rangovo technologinis projektas; Statybines šiukšles draudžiama mesti iš pastato. Specialiai tam turi būti STOP juosta atitverta vieta, kad nesužeistų apačioje dirbančių žmonių;
- Būtų paskirtas darbuotojas, atsakingas už darbo saugos priemonių įvykdymą;
- Draudžiama dėti montavimo įrangą ant sienų ar perdangų kraštų;
- Pastebėjus plieninio lyno nutrūkusių giją, draudžiama lyną naudoti darbui;
- Draudžiama kelti neteisingai užkabintus gaminius;
- Darbai aukštyje (5 m nuo žemės, perdengimo ar darbo pakloto paviršiaus ir didesniame aukštyje). Dirbti pavojingus (aukštalipio) darbus leidžiama tik darbuotojams, įgijusiems specialių žinių, turintiems praktinių įgūdžių ir atestuoties nustatyta tvarka;
- Pavojingose zonose leidžiama dirbti tik gavus paskyrą – leidimą;

Būtina visas darbo saugos sąlygas įgyvendinti pagal DT 5-00 "Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje".

Ypatingą dėmesį būtina atkreipti į tai, kad:

- darbininkai būtų aprūpinti specialia apranga ir individualios apsaugos priemonėmis pagal SDTB-13 „Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuostatai“;
- objekte būtų vaistinė su vaistais, tvarsčių rinkinys ir kitos pirmosios pagalbos priemonės;
- elektriniai statybos mechanizmai, įrankiai būtų įžeminti;
- gerai prieinamoje vietoje būtų įrengti priešgaisriniai postai (skydas su gesintuvais ir kitu priešgaisrinium inventoriumi);
- nebūtų žmonių po keliamais gaminiais arba po kranu ir keltuvu, o taip pat vietose, kur gaminiai gali nukristi;
- darbo vietos būtų gerai apšviestos;
- dirbantieji ant stogo darbininkai būtų aprūpinti apsauginiais diržais;
- tiršto rūko, lijdros ar perkūnijos metu, o taip pat esant vėjui stipresniam kaip 15 m/s, darbai ant stogo ar kitų neapsaugotų konstrukcijų būtų nutraukti;
- esami praėjimai nebūtų užkrautos statybinėmis medžiagomis;
- kranas, keltuvas, skrysciai ir polispastai nebūtų perkrauti;
- pastato administracija būtų iš anksto informuoti apie darbų pradžią ir jų vykdymo tvarką bei trukmę;
- iki statybos pradžios būtų parengtas darbų vykdymo projektas;
- būtų paskirtas darbuotojas, atsakingas už darbo saugos priemonių įvykdymą.

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	15	25	O

Potencialiai pavojingos darbo vietos statybvietėje:

- Darbai šuliniuose, kolektoriuose ir kituose požeminiuose įrenginiuose.
- Darbai vykdomi aukščiau kaip 5 m nuo žemės, perdenginio ar darbo pakloto paviršiaus, kai pagrindinė priemonė apsaugoti nuo kritimo yra apsaugos diržas.
- Elektros, ryšių oro linijų montavimas-demontavimas.
- Grunto kasyba gilesnėse kaip 2 m iškasose.
- Darbas mechanizmų darbo zonose.
- Darbas su veikiančiais elektros įrenginiais, kurių kintama srovė 50 Hz dažnio, įtampa kintamos srovės – aukštesnė kaip 42 V, o nuolatinės srovės – aukštesnė kaip 110 V.
- Gaisrų gesinimas, avarinių ir gaivalinių nelaimių padarinių likvidavimas.
- Pravažiavimo keliai.
- Mechanizmų (keliamųjų kranų, buldozerių, ekskavatorių traktorių ir kt.) darbo zonos.
- Laikinos elektros linijos ir įrenginiai.
- Vykdam žemės darbus – veikiančios požeminiai elektros kabeliai. Vykdam darbus esamame pastate – vidaus elektros laidai, kabeliai ir įrenginiai.
- Ardant g/b ir metalo konstrukcijas, vamzdynus ir įrenginius – pjaustymo darbų zona.
- Ardant stogo dangą – stogo darbų zona.
- Ardant sienų konstrukcijas, vidaus komunikacijas – darbų nuo pastolių pakeliamų mechanizmų darbų zona.
- Montuojant (demontuojant) sunkius įrenginius ir konstrukcijas – montavimo (demontavimo) darbų zonos.

Darbai su kenksmingomis medžiagomis ir pavojingais įrenginiais:

- Dujinio suvirinimo ir pjaustymo darbai;
- Suvirinimas elektra;
- Darbas su medžiagomis turinčiomis asbesto.

Darbuotojų apsauga įrengiant fasadus:

- Darbus atlikti tik nuo patikrintų pakankamai stiprių ir stabilų paaukštinimo priemonių.
- Pastoliai pritvirtinami visame aukštyje prie tvirto statinio paviršiaus. Negalima tvirtinti pastolių prie parapetų, karnizų, balkonų, lietvamzdžių.
- Įėjimo po pastoliais vietose reikia įrengti apsauginį stogelį. Stogelis turi išsikišti už pastolių ne mažiau kaip 1,5 m ir sudaryti 20 laipsnių kampą su horizontu.
- Kopėčias užlipti ant pastolių reikia įrengti 60 laipsnių kampu ir įtvirtinti.
- Draudžiama naudoti atsitiktines paaukštinimo priemones (statinių, dėžių ir pan.).
- Negalima atlikti darbų nuo išorinių pastolių esant plikledžiui, tirštam rūkui, lijudrai, griaudžiant perkūnijai, pučiant stipresniam kaip 15 m/s vėjui.
- Jeigu nėra galimybės įrengti darbinio pakloto ir aptvarų, darbai aukštyje darbai aukštyje nuo įvairių neaptvertų konstrukcijų prie neaptvertų angų kai darbo vieta yra 1,3 m aukštyje ir aukščiau, turi būti atliekami naudojantis asmeninėmis apsaugos priemonėmis nuo kritimo iš aukščio.
- Negalima dirbti ir būti žmonėms pavojingose zonose, vietose, kur kroviniai keliami kranais, keltuvais gervėmis. Šios zonos turi būti aptveriamos.
- Pastolių paklotas turi būti horizontalus.
- Paklotas turi būti dedamas ne arčiau kaip ant trečiojo nuo viršaus skersinio.
- Statant kopėčias reikia atkreipti dėmesį į temple, kuri turi būti įtempta.

Asmeninės apsaugos ir sveikatos priemonės:

- Apsauginis šalmas. Stogdengiai turi būti aprūpinti statybiniais šalmais, atitinkančiais Lietuvos standarto reikalavimus LST EN 397 reikalavimus.
- Asmeninė apsaugos nuo kritimo iš aukščio įranga. Stogdengiai aprūpinami juosmens saugos diržais, kurie kartu su kobiniais fiksuoja darbuotojo padėtį arba riboja jo saugią darbo zoną ir atlieka kritimo iš aukščio prevenciją, esant realiam kritimui iš aukščio pavojui, stogdengiai aprūpinami kūno saugos diržais.
- Pirštinės. Kiekvienas stogdengys turi dėvėti jo plaštakos dydį atitinkančias pirštines.
- Apsauginiai darbo drabužiai. Stogdengiai, dirbantys su vienietinėmis medžiagomis, aprūpinami darbo drabužiais, apsaugančiais nuo mechaninio poveikio ir gamybinio užterštumo.

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	16	25	O

- Profesinė avalinė. Stogdengiams, dirbantiems si vienietinėmis stogo dangos medžiagomis naudotini batai, turintys metalines noseles, apsaugančias nuo energijos smūgių iki 100 J ir gniuždymo apkrovos iki 10 kN.
- Pirmosios pagalbos rinkinys:

Medicinos ir kitų pagalbos priemonių pavadinimas	Skaičius Vnt.	Paskirtis
1. Didelis sterilus tvarstis, 10 cm x12 cm	2	
2. Karpomas pirmosios pagalbos pleistras, 10 cm x 6 cm	8	
3. Lipnus pleistras, 2,5 cm x 5 m	1	Tvarsčiui pritvirtinti
4. Neaustinės medžiagos servetėlė, 20 cm x 5 m	10	
5. Palaikomasis trikampio formos tvarstis	1	Pažeistai viršutinei galūnei parišti
6. Palaikomasis tvarstis, 6 cm x 4 m	3	
7. Palaikomasis tvarstis, 8 cm x 4 m	3	
8. Pirmosios pagalbos žirkklės	1	
9. Pirmosios pagalbos pleistro juostelės	20	
10. Plastikinis maišelis, 30 cm x 40 cm	2	
11. Sterilus akių tvarstis	2	
12. Sterilus nudegimų tvarstis, 40 cm x 40 cm	1	
13. Sterilus nudegimų tvarstis, 60 cm x 80 cm	1	
14. Sterilus žaizdų tvarstis, 10 cm x 10 cm	6	
15. Speciali antklodė, ne mažesnė kaip 140 cm x 200 cm	1	Nukentėjusiam paguldyti ir (ar) apkloti
16. Tinklinis cilindrinis galūnių tvarstis, 4 m	1	
17. Vidutinio dydžio sterilus tvarstis, 8 cm x 10 cm	3	
18. Vienkartinės medicininės nesterilios pirštinės	4	
19. Amoniako 10% tirpalas, 50 ml	1	
20. Žaizdų dezinfekavimo tirpalas (oktenidino dihidrochloridas), 250 ml	1	Žaizdoms dezinfekuoti
21. Natrio chlorido 0,9% sterilus tirpalas, 200 ml	1	Pažeistoms akims ir žaizdoms plauti
22. Pirmosios pagalbos teikimo aprašymas arba pirmosios pagalbos teikimo atmintinė	1	
23. Rinkinio aprašas	1	Tvirtinamas ant dėžutės/ spintelės durelių/dangtelio vidinės pusės

Kolektyvinės apsaugos ir sveikatos priemonės

Aptvarai. Statybvietėje naudotini apsauginiai ir signaliniai aptvarai.

Apsauginiai aptvarais aptveriamos pavojingos zonos, kuriose darbo pakloto aukštis viršija 1,3 m; jais aptveriamos langų, durų ir perdangų angos, jie įrengiami tose žmonių buvimo vietose, kur horizontaliųjų paviršių aukščio skirtumas viršija 1,3 m.

Signaliniais aptvarais aptveriamos potencialiai pavojingos zonos: strėlinio savaeigio kranų kelias, kranų veikimo zonos ribos, pavojinga zona šalia statomo statinio ir kt. Signaliniai aptvarai įrengiami iš inventorinių plieninių 0,8 m aukščio stovų, sujungtų plastikine išpėjama geltonos ir raudonos spalvų 0,8x130 mm juosta su užrašais STOP. Atstumas tarp stovų – 6 m.

Draudžiamieji ženklai. Jais ženklinamos pavojingos mechanizmų ir transporto priemonių veikimo zonos. Draudžiamąjį ženklo esminiai požymiai yra tokie: skritulio forma, stabdančio žmogaus rankos delno juoda piktograma baltame fone, raudonas apvadas ir raudona skersinė juosta (iš kairės viršuje į apačią dešinėje 45 laipsniu kampu, raudona spalva dengia ne mažiau kaip 35% vaizdinio ženklo paviršiaus). Draudžiamasis ženklas įrengiamas prieš įėjimą į pavojingą zoną.

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	17	25	O

Įspėjamieji ženklai. Jais ženklinamos potencialiai pavojingos kranų veikimo zonos ribos, kai nėra galimybių panaudoti signalinių aptvarų. Įspėjamojo ženklo esminiai požymiai yra tokie: trikampio forma, pakelto krovinio juoda piktograma geltoname fone, juodas apvadas (geltona spalva dengia ne mažiau kaip 50 % vaizdinio ženklo paviršiaus). Įspėjamieji ženklai įrengiami apšviestose ir lengvai prieinamose bei matomose vietose.

Objekte naudojami draudžiamieji ženklai:

- Naudoti atvirą ugnį ir rūkyti draudžiama;
- Rūkyti draudžiama;
- Pašalinams įeiti draudžiama.

Objekte naudojami įspėjamieji ženklai:

- Įspėjamas apie elektros srovės pavojų;
- Įspėjimas apie degiąją medžiagą;
- Įspėjimas apie bendro pobūdžio pavojų;
- Įspėjimas apie pakeltą krovinį;
- Įspėjimas apie pavojų nukristi.

Objekte naudojami įpareigojamieji ženklai:

- Būtina dėvėti apsauginį šalną;
- Būtina dėvėti apsauginius batus;
- Būtina prisirišti apsauginėmis priemonėmis.

Statybvietės supančios aplinkos ribos turi būti aiškiai matomos ir suprantamai pažymėtos.

Darbuotojų apsauga kasant tranšėjas ir pamatų duobes rankiniu būdu. Prieš pradėdant žemės darbus, požeminių komunikacijų vietas turi būti paženklintos. Pamatų duobės ir tranšėjos turi būti aptvertos, o ant aptvarų pakabinti įspėjamieji užrašai ir ženklai. Atkasti elektros kabelius ir dujotiekio linijas leidžiama tik kastuvais, atsargiai juos įsmeigiant.

Jei kasant žemę aptinkami planuose ir brėžiniuose ar geodezinėje nuotraukoje nepažymėti tinklai, būtina sustabdyti darbus.

Natūralaus drėgnumo grunte, kai nėra gruntinio vandens ir arti nėra požeminių įrenginių, pamatų duobes ir tranšėjas su vertikaliomis sienelėmis be sutvirtinimų galima kasti ne gilesnes kaip:

- 1 m – supiltame smėlio ir žvirgždo grunte;
- 1,25 m – priesmėlio grunte;
- 1,5 m – Priesmėlio ir molio grunte.

Lipti į tranšėjas ar pamatų duobes leidžiama ne šiauresniais kaip 0,6 m lipynėmis su turėklais. Kasti gruntą pasikasant draudžiama. Iš pamatų duobės ar tranšėjos išmestą gruntą reikia laikyti ne arčiau kaip 0,5 m nuo jos krašto. Naudoti tik išbandytus ramstomus skydus. Naudojant ramsčius būtina laikytis gamintojo instrukcijos. Ramstomieji skydai turi išsikišti virš grunto ne mažiau kaip 10 cm. Atstumas tarp ramstomojo skydo krašto ir iškasto grunto – ne mažesnis kaip 60 cm. Kasant didesnio kaip 0,8 m pločio tranšėjas, būtina įrengti perėjimų tiltelius, kurių plotis turi būti ne mažesnis kaip 0,5 m. Jei kasamų tranšėjų gylis viršija 1,3 m perėjimo tilteliai iš abiejų šonų turi turėti turėklus. Kasti negalima šlapio smėlio, lioso arba piltinio grunto nesutvirtintus iškasos sienelių.

Darbuotojų apsauga kasant tranšėjas ir pamatų duobes ekskavatoriais. Mažiausias ekskavatoriaus judančių dalių atstumas iki statybvietėje esančių objektų – 0,5 m. Draudžiama būti žmonėms ekskavatoriaus strėlės veikimo spindulio zonoje plius 5 m. Darbo pertraukos metu ekskavatorių reikia atitraukti nuo tranšėjos krašto ne mažesniu kaip 2 m atstumu, kaušą nuleidus ant žemės.

Iš pamatų duobės ar tranšėjos iškastą gruntą laikyti ne arčiau kaip 0,5 m atstumu nuo krašto. Perkraunant gruntą į automobilius, perkelti ekskavatoriaus kaušą virš automobilio kabinos draudžiama. Atliekant darbus sutemus, ekskavatoriaus darbo ir grunto supylimo vietos turi būti apšviečiamos;

Kasti gruntą ekskavatoriumi arčiau kaip 50 cm iki požeminių komunikacijų draudžiama. Kasant elektros kabelių trasose negalima naudoti kylinių kūjų ir kitų smūginių mašinų arčiau kaip 5 m iki kabelio.

Sklype esantys tinklai turi būti apsaugomi:

- nesandėliuoti statybinių medžiagų ir konstrukcijų kaupiti grunto, ant esamų inžinerinių tinklų šulinių;
- daryti geologines nuotraukas, atlikti paieškas, geodezinius ir kitus tyrinėjimus, kasti duobes ir imti grunto pavyzdžius;

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	18	25	0

- užversti ir laužyti skiriamuosius ženklus;
- šilumos trasos drenažo šuliniai, patenkantys į griaunamų pastatų zoną turi likti aukščiau dangos su nuolydžiu nuo šulinio, o drenažo šulinių dangčiai ir perdangos turi būti pakeisti į sustiprintus;
- vykdant griovimo darbus, turi būti išsaugoti magistraliniai elektros tinklai, jie negali būti atjungti;
- komunikacijų sistemų linijos turi būti atjungtos.

Darbuotojų apsauga dengiant stogus:

- Stogo dengimo ar rekonstravimo darbus galima pradėti vykdyti, kai statinio statybos vadovas apžiūri ir patikrina laikančiąsias stogo konstrukcijas, apsauginius atitvarus, ir duoda tam leidimą.
- Stogo dengimo ritinine danga vietoje turi būti ne mažiau kaip du evakuaciniai išėjimai.
- Uždarose patalpose, kuriose ruošiamos ritininės medžiagos, mastika, gruntavimo mišiniai, turi būti įrengta priverstinė ventiliacija.
- Ritininių medžiagų sandėliavimo vieta įrengiama ne arčiau kaip 24 metrais nuo statomų statinių.
- Sandėliuoti ant stogo medžiagas ir įrankius saugiai, kad jie nenuslystų, nenuvirstų ar jų nenuneštų vėjas.
- Medžiagų, įrankių ir taros kritimo zona turi būti aptveriami signaliniais aptvarais.
- Stogo dengimo vietoje turi būti gesinimo priemonių komplektas.
- Ant stogo pažymėti ir aptverti pavojingas zonas.
- Kai dirbama tai yra stogo danga klįjuojama 1,3 m ir aukščiau nuo žemės paviršiaus, dirbant arčiau kaip 2 metrai nuo aukščių skirtumo, būtina įrengti apsaugos priemonės (apsauginius stogo aptvarus).
- Draudžiama ant stogo dirbti esant plikledžiui, tirštam rūkui, liundrai, griaudžiant perkūnijai, pučiant stipresniam kaip 15 m/s vėjui.
- Tamsiu paros metu stogdengių darbo vietos apšviečiamos elektriniais šviestuvais. Apšvietos vertė turi viršyti 30 lx.

Pavojingų zonų nustatymas. Judėjimo keliai – pavojingos zonos:

- judėjimo keliai, taip pat laiptai, pritvirtintos kopėčios, krovimo aikštelės bei platformos turi būti apskaičiuoti, išdėstyti ir tokių matmenų, kad pėstieji ir transporto priemonės galėtų saugiai judėti ir nekeltų pavojaus darbuotojams, esantiems šalia judėjimo kelių ir įrenginių;
- pėsčiųjų judėjimo ir (arba) krovinių gabenimo kelių, įskaitant privažiavimo kelius krovimo darbams, matmenys turi būti nustatomi atsižvelgiant į tokių kelių potencialių naudotojų skaičių ir veiklos pobūdį. Jei judėjimo keliai skirti transporto priemonėms, turi būti numatytas pakankamai saugus atstumas arba numatyta saugos zona ar saugi įranga pėstiesiems. Keliai turi būti aiškiai pažymėti, reikiamai prižiūrimi ir tikrinami;
- transporto priemonių judėjimo keliai turi būti nutiesti pakankamu atstumu nuo durų, vartų, pėsčiųjų perėjų, tarpavarčių bei laiptinių;
- jei statybvietyje yra pavojingų zonų, į kurias įėjimas ribotas (darbuotojas gali būti traumotas), jose turi būti įrenginiai, kliudantys darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas. Kai darbuotojai turi teisę įeiti į pavojingas zonas, turi būti parengtos reikiamos priemonės jų apsaugai ir, jei reikia, išduodamos asmeninės apsauginės priemonės. Pavojingos zonos turi būti aiškiai pažymėtos.

Pavojingų zonų, kuriuose gali kilti krintančių daiktų pavojus, ribos nustatomos pagal lentelę.

Pavojingų zonų ribos

Aukštis, iš kurio gali kristi daiktas, m	Pavojingų zonų ribos	
	Arti krovinių judėjimo vietų (nuo keliamo didžiausių matmenų krovinio horizontaliosios projekcijos), m	Arti statomo statinio (nuo jo išorinio perimetro), m
Iki 20	7	5
Nuo 20 iki 70	10	7
Nuo 70 iki 120	15	10
Nuo 120 iki 200	20	15
Nuo 200 iki 300	25	20
Nuo 300 iki 450	30	25

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	19	25	O

Pavojingų zonų arti judančių mašinų dalių ribos nustatomos 5 m atstumu, jeigu nėra papildomų nurodymų mašinos gamintojo pase. Įrengiant statybvieta, išdėstant darbų barus, darbo vietas, statybos mašinų kelius, praeigas, būtina nustatyti pavojingas zonas, kuriose veikia arba gali veikti pavojingi veiksniai. Pavojingos zonos turi būti pažymėtos nustatytos formos ženklais ir aptvertos.

Signaliniais aptvarais aptveriamos potencialiai pavojingos zonos: strėlinio savaeigio kranų kelias, kranų veikimo zonos ribos, pavojinga zona šalia statomo statinio ir kt. Signaliniai aptvarai įrengiami iš inventorinių plieninių 0,8 m aukščio stovų, sujungtų plastikine įspėjama geltonos ir raudonos spalvų 0,8x130 mm juosta su užrašais STOP. Atstumas tarp stovų – 6m.

Statybos aikštelė nakties metu apšviečiama prožektoriais.

Darbų vykdymas aukštumoje:

- Darbai, kurie atliekami didesniame kaip 5 m aukštyje nuo žemės paviršiaus, perdengimo arba darbo pakloto, kai pagrindinė priemonė, apsaugojant nuo kritimo, yra saugos diržas, darbuotojai privalo turėti aukštalipio kvalifikaciją. Naujus darbuotojus, atliekančius aukštalipio darbus, vienerius metus turi prižiūrėti patyrę darbuotojai, paskirti darbdavio įsakymu ar kitu tvarkomuoju dokumentu.
- Aukštuminius darbus galima pradėti vykdyti, kai statinio statybos vadovas apžiūri ir patikrina laikančiąsias stogo konstrukcijas, apsauginius atitvarus, ir duoda tam leidimą.
- Medžiagų, įrankių ir taros kritimo zona turi būti aptveriamas signaliniais aptvarais.
- Draudžiama aukštuminius darbus dirbti esant plikledžiui, tirštam rūkui, liundrai, griaudžiant perkūnijai, pučiant stipresniam kaip 15 m/s vėjui.
- Tamsiu paros metu stogdengių darbo vietos apšviečiamos elektriniais šviestuvais. Apšvietos vertė turi viršyti 30 lx.

Avarijos likvidavimas. Kai įvyksta avarija statinį statant/remontuojant, statybos rangovas privalo nedelsdamas:

- organizuoti ir suteikti pagalbą avarijos metu nukentėjusiems žmonėms.
- evakuoti žmones iš pavojingos zonos;
- imtis skubių priemonių, kad būtų išvengta tolesnių avarijos pasekmių;
- apsaugoti avarijos vietą nuo poveikio, galinčio trukdyti tirti avarijos priežastis;
- pranešti apie avariją (telefonu, faksu ar kitomis ryšio priemonėmis) atitinkamoms institucijoms. Institucijoms.
- Pranešant apie avariją nurodomas statinio pavadinimas (paskirtis), adresas, statinio statytojas (užsakovas), projektuotojas, padariniai, orientacinės avarijos priežastys, nukentėjusių avarijos metu žmonių skaičius, iš jų žuvusių ir sužeistų;

Vietinė komisija dirba iki avarijos tyrimo komisijos atvykimo. Ji privalo:

- organizuoti pavojingoje būklėje išlikusių konstrukcijų laikiną sustiprinimą;
- užfiksuoti pirminę nugriuvusių konstrukcijų padėtį (aprašant, darant schemas bei eskizus, fotografuojant ar kitu būdu);
- pažymėti pavojingą zoną, organizuoti jos laikiną aptvėrimą ir pasirūpinti, kad į ją nepatektų pašaliniai asmenys;
- apklausti avarijos liudytojus bei su avarija susijusius darbuotojus ir paimiti iš jų paaiškinimus (raštu arba žodžiu, tai aprašant šios komisijos akte); nustatyti orientacines avarijos priežastis jas nurodant komisijos akte;
- aprašyti statinio būklę po avarijos bei nurodyti statinio pakitimus ir jų atsiradimo vietas;
- turi būti laikomasi atitinkamų darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų.

Avarijos atveju organizuojama evakuacija iš pastato. Žmonės iš pastato evakuojasi pagal esamus evakuacijos planus. Nurodyti evakuacijos išėjimai iš pastato neturi būti užkrauti, užrakinti, ar kaip nors kitaip apribotas jų naudojimas. Ties išėjimais neturi būti įrengta statybų zona, kad evakuojantys žmonės nepatektų į statybos aikštelę, jei nėra kitos galimybės nurodomas patikslintas evakuacijos planas. Žmonės evakuojasi už pastato ir laikino aptvėrimo ribų.

Bendrosios darbuotojų saugos taisyklės

Vykdamas statybos darbus statybvietai aikštelėje reikia vadovautis: LR darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu (žin.2000, Nr. 95-2968), DT5-00 „Saugos ir sveikatos taisyklės statyboje“, „Kėlimo kranų naudojimo taisyklės“

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	20	25	0

(Įsakymas Nr.A1-425), STR 1.07.02:2005 „Žemės darbai“, „Darboviečių įrengimo bendrieji nuostatai“, „Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatai“, „Vikšrinių ratinių automobilinių ir automobilinio tipo su spec. važiuokle kranų kranininko saugos ir sveikatos instrukcija“, „Kėlimo kranų darbo vadovo saugos ir sveikatos instrukcija“ bei kitais veikiančiais darbo saugos norminiais dokumentais.

Bendrieji darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimai:

1. Prieš statybos darbų pradžią ir darbų eigoje statybvietėje turi būti nustatytos (nustatomos) pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia arba gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai.
2. Pavojingos zonos, kuriose nuolat veikia pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos apsauginiais aptvarais, kad kliudytų darbuotojams, neturintiems teisės patekti į tokias zonas.
3. Pavojingos zonos, kuriose gali veikti (atsirasti) pavojingi ir/arba kenksmingi veiksniai, turi būti aptvertos signaliniais aptvarais ir paženklintos saugos ir sveikatos apsaugos ženklais arba kitaip aiškiai pažymėtos.
4. Darbų vykdymui pavojingose zonose, kuriose nuolat veikia ar gali veikti (atsirasti) rizikos veiksniai, nepriklausantys nuo atliekamų darbų pobūdžio, turi būti išduota paskyra – leidimas. Įmonėje, atsižvelgiant į veiklos profilį, turi būti sudarytas darbo vietų ir darbų, atliekamų tik pagal paskyrą – leidimą sąrašas. Sąrašą tvirtina darbdavys. Paskyrą – leidimą darbų vadovui išduoda darbdavio paskirtas asmuo. Jis privalo kontroliuoti, kad būtų įgyvendintos paskyroje – leidime nurodytos darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės. Darbų vadovas privalo supažindinti darbuotojus su būtinomis saugos ir sveikatos priemonėmis ir instruktavimą įforminti paskyroje – leidime.
5. Paskyra – leidimas vykdyti darbus statinių arba komunikacijų apsauginėse zonose gali būti išduota tik turint statinių ar komunikacijų savininkų (ekspluatoatorių) raštišką leidimą.
6. Paskyra – leidimas išduodama darbų vykdymo laikotarpiui. Kai darbų vykdymo metu atsiranda paskyroje – leidime nenumatyti pavojingi ar kenksmingi veiksniai, darbus būtina nutraukti. Atnaujinti darbus galima tik gavus naują paskyrą – leidimą ir įgyvendinus joje numatytas priemones darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti.
7. Darbų vadovas privalo nedelsiant nutraukti darbus, jei gamtinės sąlygos (pūga, vėjas, uraganas, perkūnija, sniegas ir kt.) kelia pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.
8. Nuolatinės ar laikinos darbuotojų buvimo vietos (gamybinės buities patalpos, poilsio vietos, žmonių praėjimai) turi būti už pavojingų zonų ribų.
9. Rangovas pradėti statinio statybos darbus gali tik parengęs darbų technologijos (vykdymo) projektą. Statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte turi būti numatyti darbuotojų saugai ir sveikatai užtikrinti sprendimai. Darbų technologijos (vykdymo) projektas gali būti nerengiamas nesudėtingiems (mažiesiems) statiniams. Tai sprendžia statybos vadovas kartu su statybos techninės priežiūros vadovu.
10. Statybos darbuose naudojamos darbo priemonės, įrenginiai ir technologinė įranga turi atitikti saugos ir sveikatos reikalavimus ir turi būti nurodyti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte ar technologinėse kortelėse.
11. Visi asmenys, esantys statybvietėje, privalo dėvėti apsauginius šalmus.
12. Kai statant, rekonstruojant, remontuojant statinius naudojami kėlimo kranai ir į jų pavojingas zonas patenka gyvenamieji namai, visuomeniniai, gamybiniai ir kiti statiniai, transporto arba pėsčiųjų keliai (šaligatviai), statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte bei statybvietės įrengimo saugos ir sveikatos priemonių plane turi būti numatytos žmonių saugą užtikrinančios priemonės: transporto ir pėsčiųjų kelių perkėlimas už pavojingų zonų ribų; apsauginių priedangų įrengimas; žmonių iškeldinimas iš statinių arba darbų vykdymas tuo metu, kai statiniuose nėra žmonių ir panašiai.
13. Gyvenvietėse ir veikiančių žmonių teritorijose esančios statybvietės turi būti aptvertos, kad į jas nepatektų pašaliniai asmenys. Statybviečių aptvarų aukštis turi būti ne žemesnis kaip 1,6 m. Aptvarai, esantys šalia masinio žmonių judėjimo kelių, turi būti ne žemesni kaip 2 m, su vientisu apsauginiu stogeliu, apsaugančiu nuo krentančių daiktų.
14. Vykdamas žemės darbus gyvenviečių ar veikiančių žmonių teritorijoje, duobės, tranšėjos ir kitos iškasos tose vietose, kur vyksta transporto ar pėsčiųjų judėjimas, turi būti aptvertos pagal šių Taisyklių 13 punkto reikalavimus. Perėjimo vietose per iškasas turi būti nutiesti ne siauresni kaip 1 m perėjimo tilteliai su aptvarais, apsaugančiais nuo kritimo. Šuliniai, šurfai ir kitos panašios iškasos turi būti uždengti dangčiais, skydais arba aptverti. Aptvarai, apsaugantys nuo kritimo iš aukščio, turi būti ne žemesni kaip 1,1 m, su porankiu viršuje, 0,15 m aukščio išsine papėdės juosta apačioje ir 0,5 m aukštyje nuo pakloto paviršiaus – su viduriniu tašeliu, arba būtina naudoti kitas lygiavertes apsaugos priemones.

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	21	25	O

15. Prieš darbų pradžią uždaroje talpose, šuliniuose, tranšėjose ir kitose vietose, kuriose gali atsirasti kenksmingos dujos, būtina atlikti darbo aplinkos oro analizę, o darbo metu – nuolat tikrinti aplinkos orą kad nebūtų neviršyta jų ribinė vertė. Darbo metu atsiradus kenksmingoms dujoms, darbai šiose vietose turi būti nedelsiant nutraukti ir tęsiami tik jas pašalinus bei atlikus iš naujo oro analizę arba naudojant būtinas asmenines apsaugines priemones.
16. Dirbti vietose, kuriose gali atsirasti kenksmingų dujų būtina su atitinkamomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (pvz., dujokaukėmis su oro padavimu). Darbų vykdymui uždaroje talpose, šuliniuose turi būti skiriami ne mažiau kaip trys darbuotojai: du iš jų esantys išorėje, prižiūri bei prirėkus suteikia pagalbą dirbančiajam. Dirbti uždaroje erdvėje, šulinyje būtina su saugos diržu ir priėjo pritvirtintu saugos (gelbėjimo) lynu. Dirbant kolektoriuose arba komunikacijų tuneliuose, turi būti atidarytos dvi artimiausios angos arba durys taip, kad darbuotojai būtų tarp jų.
17. Statybines atliekas iš statomų statinių reikia nuleisti žemyn uždalais latakais, vamzdžiais, dėžėse - konteineriuose ar panašiais nepavojingais būdais. Mesti statybines atliekas be latakų ar kitų priemonių leidžiama iš ne didesnio kaip 3 m aukščio. Vieta, į kurią metamos šiukšlės, turi būti aptverta.
18. Transporto ir pėsčiųjų judėjimo keliai, priėjimai prie darbo vietų ir darbo vietos turi būti reikiamai prižiūrimi, valomi nuo šiukšlių ir sniego, neužkraunami sandėliuojamomis medžiagomis, konstrukcijomis.
19. Statybines mašinas ir transporto priemones leidžiama pastatyti, jomis dirbti arba važiuoti šalia iškasų (duobių, tranšėjų griovių ir kt.) su nesutvirtintais šlaitais tokiu atstumu, koks nurodytas statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte.
20. Priemonės darbo vietai paaukštinti (pastoliai, kopėčios ir kitos) ir jų naudojimas turi atitikti standartų reikalavimus. Pastoliai, klojiniai ir paklotas turi būti apskaičiuoti galimai didžiausiai apkrovai, atsižvelgiant į atliekamų darbų pobūdį ir faktines apkrovas.
21. Gruntas, ant kurio statomi pastoliai, turi būti išlygintas, sutankintas, su nuolydžiu paviršiniam vandeniui nutekėti. Pastoliai, neturintys reikiamo stabilumo, prie statinio sienos turi būti pritvirtinti statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte arba gamintojo dokumentuose nurodytais tvirtinimo būdais.
22. Sumontavus pastolius ir paklotus, būtina patikrinti: pastolių stabilumą užtikrinančių atskirų elementų sujungimus ir tvirtinimus, statramsčių vertikalumą atraminių aikštelių patikimumą metalinių pastolių įžeminimą.
23. Pagalbinę technologinę įrangą veikiančios apkrovos neturi viršyti apskaičiuotų projektinių ar gamintojo instrukcijose nurodytų dydžių. Jei ant pastolių paklotų būtina uždėti papildomas apkrovas, pastolių konstrukcija turi būti apskaičiuota ir patikrinta toms apkrovoms.
24. Leidžiamas tik išilginis pakloto skydų sujungimas užleidžiant ant atramų ne mažiau kaip 0,20 m.
25. Jei šalia pastolių yra masinio žmonių judėjimo keliai, jie turi būti apsaugoti stogeliu, kad nebūtų pavojaus žmonėms, o pastolių fasadas – uždengtas apsauginiu tinklu.
26. Pastolių tikrinimo ir priežiūros tvarką nustato darbdavys (jei tokia tvarka nenurodyta gamintojo dokumentuose) vadovaudamasis Darboviečių įrengimo statybvietėse nuostatų 52 punktu.
27. Jei atliekant darbus ant 6 m ir aukštesnių pastolių šalia gali būti žmonės, turi būti ne mažiau kaip du paklotai: darbinis (viršutinis) ir apsauginis (apatinis).
28. Atstumas tarp statomo pastato sienos ir pastolių pakloto neturi viršyti 50 mm, kai atliekami mūro darbai, ir 150 mm – apdailos darbai.
29. Naudojamus pastolius ir kopėčias darbų vadovas turi apžiūrėti ne rečiau kaip kartą per 10 dienų.
30. Mėnesį ar ilgiau nenaudoti pastoliai prieš atnaujinant darbus turi būti patikrinti iš naujo.
31. Pastolius būtina apžiūrėti po smarkaus lietaus ar vėjo, polaidžio ar mechaninio poveikio. Pastebėjus pastolių deformacijas, jie turi būti taisomi ir tikrinami.
32. Ardant pastolius visos pirmo aukšto durys ir kitų aukštų išėjimų durys į balkonus turi būti uždarytos (ardymo zonoje). Ant durų turi būti pakabinti įspėjamieji ženklai.
33. Užlipimui ant pastolių ir nulipimui nuo jų turi būti įrengtos ne didesnio kaip 60% nuolydžio kopėčios.
34. Pristatomas kopėčias be darbo aikštelių leidžiama naudoti užlipimui tarp atskirų statomo statinio aukštų bei darbams, kuriuos atliekant neprireiktų papildomai remtis į statinio konstrukcijas. Pristatomos kopėčios turi būti su įtaisais, neleidžiančiais joms pasislinkti ar virsti darbo metu.
35. Dirbant ant konstrukcijų naudojamos pakabinamos kopėčios ir aikštelės turi būti su griebtuvais – kabliais.
36. Pristatomų kopėčių matmenys turi būti tokie, kad darbuotojas galėtų dirbti stovėdamas ant pakopos, esančios ne mažesniu kaip 1 m atstumu iki kopėčių viršaus. Leidžiama naudoti ne ilgesnes kaip 5 m pristatomas medines kopėčias. Dirbant ant pristatomų kopėčių aukščiau kaip 1,3 m, reikia naudoti saugos

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	22	25	O

- diržą pritvirtintą prie pastato konstrukcijos arba kopėčių, jeigu šios patikimai pritvirtintos prie pastato konstrukcijos.
37. Ant pristatomų kopėčių draudžiama:
 38. dirbti šalia ar virš neapsaugotų veikiančių mašinų besisukančių dalių ir transporterių;
 39. naudoti rankines elektros mašinas ar parakinį įrankį;
 40. virinti dujomis ar elektra;
 41. tempti laidus ar prilaikyti aukštyje sunkias detales.
 42. Šiuos darbus leidžiama atlikti naudojant pastolius, aikšteles ir kitas priemones.
 43. Prieš naudojimą ir naudojimo metu kopėčios bandomos gamintojo dokumentuose nurodyta tvarka.
 44. Priemonės, skirtos darbo vietai paaukštinti, turi būti stabilios, turėti lygų darbo paviršių be didesnių kaip 5 mm plyšių. Jei jos aukštesnės kaip 1,3 m – privalo turėti aptvarus, apsaugančius darbuotojus ir daiktus nuo kritimo.
 45. Įrengiant arba ardant kolektyvines saugos priemones turi būti naudojami saugos diržai, patikimai pritvirtinti prie specialių tvirtinimo įtaisų ar statinio konstrukcijų.
 46. Jei darbai atliekami didesniame kaip 5 m aukštyje nuo žemės paviršiaus, perdengimo arba darbo pakloto, kai pagrindinė priemonė, apsaugojanti nuo kritimo, yra saugos diržas, darbuotojai privalo turėti aukštalipio kvalifikaciją. Naujus darbuotojus, atliekančius aukštalipio darbus, vienerius metus turi prižiūrėti patyrę darbuotojai, paskirti darbdavio įsakymu ar kitu tvarkomuoju dokumentu.
 47. Iškasos šlaite pastebėti rieduliai ir akmenys bei atsiskybę grunto sluoksniai turi būti pašalinti.
 48. Natūralaus drėgnumo gruntuose, jei nėra gruntinio vandens ir požeminių statinių, kasti iškasas su vertikaliomis sienomis be sutvirtinimų leidžiama ne giliau, kaip:
 49. 1,0 m – piltiniuose, smėlio ir žvyro gruntuose;
 50. 1,25 m – priemolio gruntuose;
 51. 44.3.1,50 m – priemolio ar molio gruntuose.
 52. Visais atvejais, kai iškasų gylis didesnis kaip 5 m ar esant grunto rūšims, nenurodytoms 2 lentelėje, šlaitų statumas turi būti nustatytas statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte.
 53. Jeigu nėra galimybės naudoti inventorinius iškasų duobių ir tranšėjų sienų sutvirtinimus, reikia naudoti sutvirtinimus, pagamintus pagal darbdavio patvirtintus individualius projektus.
 54. Statant sutvirtinimus, jų viršutinė dalis turi išsikišti virš iškasos krašto ne mažiau kaip 0,15 m.
 55. Iškasos sienų sutvirtinimai statomi nuo viršaus į apačią, gilinant iškasą ne daugiau kaip kas 0,5 m, o išardomi iš apačios į viršų, užpilant iškasą.
 56. Rišliuose gruntuose (priemoliuose, moliuose) leidžiama kasti rotoriniais ir tranšėjniais ekskavatoriais ne gilesnes kaip 3 m tranšėjas su vertikaliomis sienomis be sutvirtinimų. Tranšėjose, kuriose dirba žmonės, turi būti įrengti šlaitų sutvirtinimai.
 57. Dirbti iškasose su įmirkusiais šlaitais ar gilesnėse kaip 1,3 m leidžiama tik darbų vadovui apžiūrėjus grunto šlaitus ir, jei reikia, panaudojus tinkamas saugos priemones. Draudžiama lipti ir dirbti iškasose, iš kurių nepašalintas vanduo.
 58. Kasant, transportuojant, iškraunant, išlyginant ir tankinant gruntą dvejomis ar daugiau savaeigėmis arba prikabinamomis statybinėmis mašinomis (skreperiais, greideriais, volais, buldozeriais ir kt.), judančiomis viena po kitos, tarp jų turi būti pakankamai saugūs atstumai. Jeigu darbui atlikti reikia, kad statybinių mašinų veikimo zonoje būtų darbuotojai, privaloma imtis tinkamų priemonių juos apsaugoti.
 59. Radus sprogstamų medžiagų žemės kasimo darbus būtina nedelsiant nutraukti, užtikrinti jų apsaugą ir pranešti policijai.
 60. Monolitinių gelžbetoninių konstrukcijų klojiniai turi būti įrengiami, naudojami bei išardomi statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte nurodyta tvarka.
 61. Perkeliant ar paduodant į darbo vietą plytas ar smulkius blokus kėlimo kranais, būtina naudoti padėklus, konteinerius ir krovinių kėlimo įrangą neleidžiančią keliams kroviniams nukristi.
 62. Mūrijant sienas, žemesnes kaip 0,7 m nuo perdangos paviršiaus, ir esant didesniame kaip 1,3 m aukščiui už sienos iki žemės (perdangos) paviršiaus, būtina naudoti kolektyvines saugos priemones (aptvarus, tinklus ar kitas priemones).
 63. Mūrijant aukštesnius kaip 7 m statinius, būtina naudoti įrengtas pagal pastato perimetrą kolektyvines saugos priemones darbuotojams nuo krentančių daiktų apsaugoti (stogelius, apsauginius tinklus).
 64. Neįrengus kolektyvinių saugos priemonių leidžiama mūryti ne aukštesnes kaip 7 m sienas, pagal statinio perimetrą paženklinus pavojaingą zoną.

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	23	25	O

65. Angos sienose, prie kurių paklotas (perdengimas) yra tik iš vienos pusės ir atstumas nuo pakloto iki angos apačios sienoje yra mažesnis negu 0,7 m, turi būti aptvertos arba uždengtos.
66. Montuotojams draudžiama pereiti nuo vienos konstrukcijos ant kitos be tam skirtų kopėčių, perėjimo tiltelių ar lipynių su aptvarais.
67. Draudžiama montuotojams vaikščioti konstrukcijomis ir jų elementais (santvaromis, rygeliais ir kt.), ant kurių nėra galimybės įrengti reikiamo pločio perėjimo su aptvarais, be specialių apsauginių įtaisų.
68. Draudžiama dirbti aukštyje atvirose vietose, kai vėjo greitis yra 15 m/s ir didesnis bei plikšalos, lijdros, perkūnijos, rūko ar blogo matomumo darbo vietose metu.
69. Po pakeltais montuojamų konstrukcijų elementais ar įrenginiais žmonėms būti draudžiama.
70. Pastačius (sumontavus) į projektinę padėtį konstrukcijas ar jų elementus, jas būtina patikimai įtvirtinti. Atkabinti kėlimo priemonėmis pakeltas konstrukcijas ir įrenginius leidžiama tik juos patikimai įtvirtinus.
71. Pertraukų darbe metu palikti pakeltus kabančius ant kranų kablių krovinius draudžiama.
72. Statinio kito aukšto konstrukcijas leidžiama montuoti ar mūryti sienas tik patikimai sutvirtinus visus žemiau esančio aukšto elementus ir įrengus laiptus bei laiptų aikšteles.
73. Darbuotojams leidžiama dengti stogą tik darbų vadovui patikrinus stogą laikančiąsias konstrukcijas ir aptvarus.
74. Atliekant darbus ant stogų aukštesnių kaip 1,3 m arba kurių nuolydis didesnis kaip 20°, kad būtų išvengta darbuotojų arba darbo priemonių bei statybinių medžiagų kritimo, turi būti įrengtos kolektyvinės saugos priemonės, o darbuotojai aprūpinti reikiamomis apsauginėmis priemonėmis.
75. Kai stogo nuolydis didesnis kaip 20° arba stogas ar kitas paviršius yra pagamintas iš trapios medžiagos, galinčios lūžti ar kitaip suirti ir darbuotojas gali nukristi, turi būti įrengiami ne siauresni kaip 0,3 m pritvirtinti trapai darbuotojui atsistoti.
76. Ant stogo sukrauti medžiagas galima tik statybos darbų technologijos (vykdymo) projekte nurodytose vietose, imantis visų atsargumo priemonių kad medžiagos nenukristų žemyn.
77. Dirbti su parakiniais įrankiais (statybiniais pistoletais) leidžiama tik specialiai apmokytiems darbuotojams. Darbai turi būti atliekami pagal parakinio įrankio naudojimo instrukciją.

Priešgaisrinė sauga. Vykdamas statybos darbus reikia vadovautis priešgaisrinėmis apsaugos taisyklėmis. Turi būti užtikrinamos tinkamos gesinimo sąlygos. Objekte turi būti įrengtas priešgaisrinis postas. Gaisro atveju turi būti užtikrintas gesinimo mašinų privažiavimas prie pastato. Turi būti užtikrinamos tinkamos gesinimo. Rūkyti galima tik tam skirtose vietose.

5. STATYBAI REIKALINGI RESURSAI

Statybos aikštelė siūloma aprūpinti inžinieriniais tinklais:

- Elektros energija atvedama iš greta esančios transformatorinės įvertinant atskirą apskaitą, pajungiant laikiną elektros įvadą ne mažesniame kaip 6 m aukštyje;
- Vanduo technologinėms reikmėms ir statybiniam laužui laistyti bus atvežamas cisternose;
- Neužterštos nuotekos šalinamos esamais nuotekų tinklais arba saugomos teritorijoje laikinuose rezervuaruose ir vėliau išvežamos. Užterštos nuotekos turi būti surinktos ir pristatytos į tam pritaikytą sąvartyną.

Laikinas vandentiekis pajungiamas nuo vandentiekio įvado arba vandentiekio tinklų įrengiant skaitliuką. Klojami plastikiniai arba metaliniai vamzdžiai. Vasarą skirstomieji tinklai gali būti iš guminių arba audeklinių žarnų, nutiestų ant žemės, o magistraliniai – iš metalinių vamzdžių, įleistų į žemę arba paklotų ant žemės paviršiaus ir apsaugotų nuo pažeidimų. Geriamas vanduo turi atitikti higienos reikalavimus. Laikinių inžinerinių tinklų pasijungimo taškai derinami su Užsakovu. Vienam žmogui pagal normas reikalingas poreikis yra 30 l/para. Statybos eigoje vanduo gali būti atvežamas į statybos aikštelę cisternose ar kitokiose tarose.

Statybos aikštelėje atvežamas ir pastatomas biotualetas arba įrengiama laikina kanalizacija nutekamiems vandenims ir įvairioms atliekoms pašalinti iš sanitarinių ir buitinių patalpų (dušinių, prausyklų, tualetų) į kanalizacijos tinklą. Į jį nukreipiamos buitinių patalpų nuotekos.

Įrengiamos laikinos buitinės patalpos: statybos vadovo patalpa, buitinės patalpos darbininkams, biotualetai, pasitarimų patalpa, apsaugos postas ir ratų plovimo postas prie įvažiavimo į statybietės teritoriją.

Statyboje numatyta naudoti šiuo pagrindinius mechanizmus bei autotransporto priemones:

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	24	25	0

Ekskavatorius	2 vnt.;
Traktorius su buldozerine įranga	2 vnt.;
Kompaktinis ekskavatorius mažos kaušo talpos	2 vnt.;
Mini krautuvai "Bobcat"	4 vnt.;
Poliakalė	1 vnt.;
Autosavivartis	3 vnt.;
Betonvežis	2 vnt.;
Betono siurblys	1 vnt.;
Automobilinis kranas S-50m, Q-70,0 t.	1 vnt.;
Automobilinis kranas S-26m, Q-30,0 t.	1 vnt.;
Statybinis keltuvas, H-13,5m, Q-300 kg, darbinis aukštis 12,5 m	2 vnt.;
Bortinis automobilis	2 vnt.;
Specializuotas automobilis	2 vnt.;
Vibromašina (Volas)	1 vnt.;
Asfalto klotuvas (asfalto klojimo mašina)	1 vnt.;
Grunto tankintuvas/vibro plokštė (rankinis)	5 vnt.;
El. gervė	2 vnt.;
Kompresorius	3 vnt.;
Skryščių kompleksas	3 vnt.;
Perforatorius	2 vnt.;
Pjaustymo įranga	3 vnt.;
Suvirinimo aparatas	3 vnt.;
Benzininis pjūklas	1 vnt.;
Klojiniai	5 kompl.;
Pastoliai	1 kompl.;
Kiti smulkesni mechanizmai	5 kompl.;

Apytikslis elektros galingumo poreikis statybinei įrangai apie 50 kW. Kadangi visi statybiniai įrenginiai nebus naudojami vienu metu tai elektros poreikis bus ženkliai mažesnis. Įvertinus naudojimo koef. elektros poreikis apie 35 kW.

Nurodyti mechanizmai ir jų kiekiai statyboje gali būti rangovo nuožiūra pakeisti kitais, analogiškais. Pagrindiniai mechanizmai ir jų kiekiai konkretizuojami rangovo technologiniame projekte. Statybvietėje naudojama įranga privalo atitikti STR 2.01.08:2003 „Lauko sąlygomis naudojamos įrangos į aplinką skleidžiamo triukšmo valdymas“ (Žin., 2003, Nr. 90-4086) nustatytus reikalavimus.

6. STATYBOS TRUKMĖ

Pastato statybos darbų trukmė bus nustatyta, atsižvelgiant į suspaustas darbų vykdymo sąlygas, o taip pat į tai, kad didesnė dalis darbų bus vykdoma rankiniu būdu, naudojant tikrai „mažosios mechanizacijos“ priemones.

Pastato I etapos statybos darbų trukmė priimta 10 mėnesių, II etapo statybos darbų trukmė priimta 5 mėnesiai, užsakovo ir rangovo susitarimu statybos trukmė gali būti ir kitokia, ji bus nurodyta suderintoje ir pasirašytoje abiejų šalių sutartyje.

Pastaba: Tikslų medžiagų sandėliavimo, atvežimo į statybos aikštelę, darbų eiliškumą, paruošia rangovinė organizacija parengtame technologiniame projekte suderinusi su užsakovu. Ji gali koreguoti arba dalinai keisti statybos organizavimo aprašyme priimtus sprendinius, jei tai nepakenks darbų kokybei bei nepažeis darbo saugos reikalavimų.

PRC16-524-TP-SDO-AR	Lapas	Lapų	Laida
	25	25	O

